

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

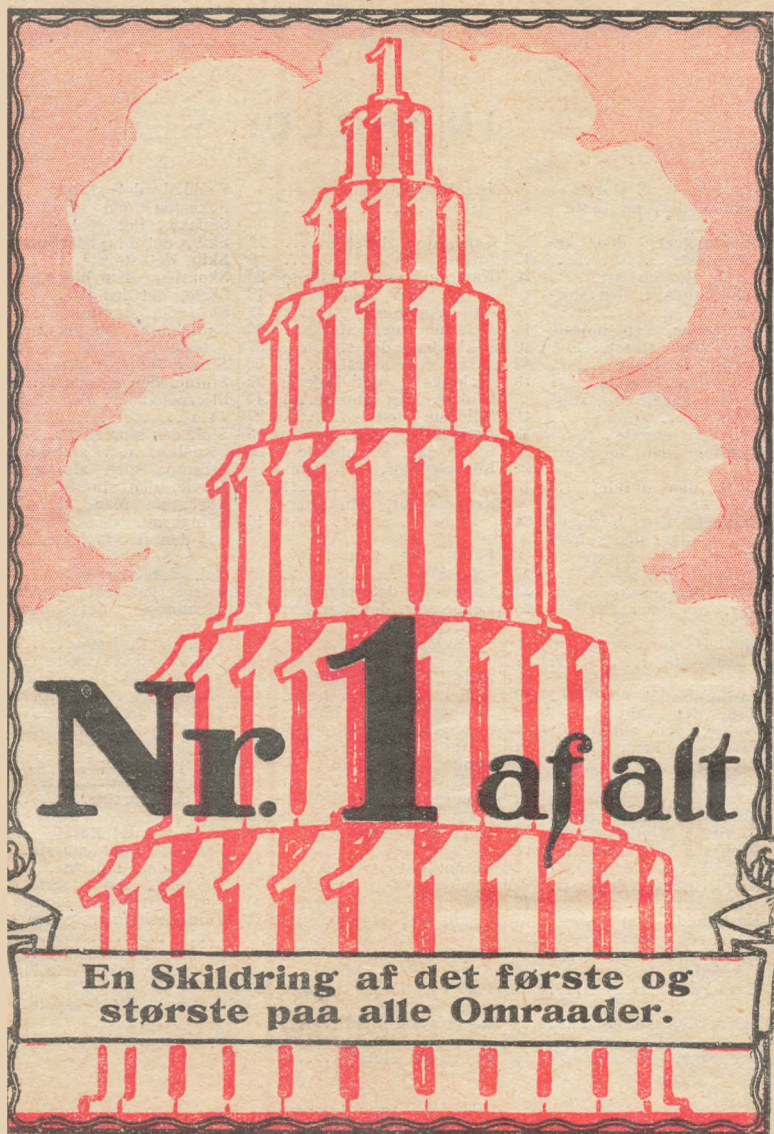
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nr. 1 af alt

**En Skildring af det første og
største paa alle Omraader.**

INDHOLD:

	Side		Side		Si
Appelsin, den største..	26	Jærnbanenel, det læng-	45	Savblad, det største...	
Automobiler, de fleste..	45	ste		Saksodon, den største..	
Billedbugger, den be-		Kage, den største	11	Sejlskib, det største...	
rømteste	43	Kaktus	8	Skib, det besynderligste	
Bjærg, det højeste.....	26	Kamera, det hurtigste	26	Skib, det største.....	
Hoksehandske, den stør-		Kanal, den længste....	13	Skorsten, den højeste..	
ste	7	Kanalsvømning	41	Skæg, det længste.....	
Brandstige, den højeste	14	Ketscher, den største..	10	Slot, det største.....	
Brev, det største.....	10	Kikkerter, de største..	37	Spillebank, den berøm-	
Breve, de fleste.....	43	Kirke, den største.....	22	teste	
Bro, den længste.....	19	Kirkelaarn, det højeste	22	Sprog, det mest udbredte	
Bryllupskage, den stør-		Klokke, den største....	44	Statue, den største.....	
ste	41	Koldeste Sted	27	Stjernebanner, det stør-	
By, den største.....	18	Komponist, den største	36	ste	
Bygning, den højeste..	20	Kolonirige, det største..	29	Stol, den største	
Cigar, den største.....	12	Kornelevator, den stør-		Straahat, den største..	
Damper, den hurtigste	24	ste	34	Strømpe, den største..	
Dieselmotor, den største	30	Kranmagnet, den stør-		Støvle, den største	
Digter, den største....	8	keste	16	Stærkeste Mand	
Dynamo, den største....	17	Land, det tællest be-		Svingkran, den største	
Dyr, det højeste.....	23	folkede	5	Sø, den mærkeligste....	
Dyr, det mærkeligste..	25	Landdyr, det største..	19	Tal, det største.....	
Elektrisk Lokomotiv, det		Lokomotiv, det største..	16	Telegrafnet, det længste	
kraftigste	17	Luftballoner og Luft-		Termometer, det største	
Fastland, det mindste..	27	skibe	33	Tromme, den største....	
Fisk, den største.....	23	Maleri, det berømteste	16	Træ, det højeste.....	
Flaske, den største....	7	Melon, den største....	34	Tunnel, den længste....	
Flod, den længste.....	14	Mennesker, de højeste	4	Tændstikæske, den stør-	
Flyvning	31	Menneskerace, den stør-		ste	
Fugl, den største.....	24	ste	4	Tæppe, det største....	
Gletscher, den største..	10	Minde om Adam.....	3	Tærdok, den største...	
„Goliaths Violin“	5	Modigste Mand	15	Undervandsbaad, den	
„Goliaths Ølkrus“	6	Mundharmonika, den		ældste	
Handelsflaade, den stør-		største	43	Ur, det største.....	
ste	43	Mur, den største.....	36	Vanddyr, det største....	
Ilastighed, den største	37	Ocean, det største.....	13	Vandfald, det største..	
Ihavdybde, den største	13	Opdager, den største..	35	Vase, den største.....	
Ilavn, den mest trafi-		Opfinder den største..	20	Vedband, den største..	
kerede	45	Orgel, det største.....	14	Verdensdel, den største	
Ilærforer, den største..	28	Pibe, den største.....	19	Vidunderkniven fra Nor-	
Indsø, den største.....	30	Planet, den største....	29	folk	
Jærnbane, den længste	10	Polerne, først til.....	35	Vinfad, det største....	
		Regnrigeste Sted	41	Vulkan, den højeste....	
		Rige, det største.....	5	Æglepar, det tykkeste..	
		Ruin, den største	15	Ø, den største.....	

Nr. 1 af alt.

En Skildring i Billeder og Tekst af det største paa en Række af Naturens, Teknikkens og Kuriositeternes Omraader.

De fleste Mennesker holder jo nok af at være Nr. 1 paa et eller andet Omraade. Det er meget tiltalende at være Nr. 1 i sin Klasse, og det er endnu bedre at være Nr. 1 paa det Felt, i det Arbejde, man som voksen kommer til at beskæftige sig med. Selv inden for ganske snævre Kredse kan der være en livlig — og sund — Konkurrence om denne attraa værdige Plads, sund, fordi den udspringer af den menneskelige Trang til at udmærke sig. Men naar vi nu udvider Kredsen, ja, gør den saa stor, som vi kan, lader den omfatte hele Verden, saa er det let at forstaa, at Konkurrencen bliver ligefrem enorm, og at den eller det, som naar Førstepladsen, maa være noget virkelig betydeligt.

»Det sete afhænger af Øjnene, der ser,« siger man som bekendt, og det er jo meget rigtigt, at alting er relativt. En lille By paa en lille Ø kan godt føle sig som en stolt Nr. 1, fordi den i hvert Fald er Hovedstaden paa sit lille Omraade. Og paa samme Maade findes der jo de Tusinde forskellige Maader at være Nr. 1 paa, baade for Ting og Mennesker. Men her vil vi nu anlægge Verdenssynspunktet. Vi vil kun bryde os om de allerstørste af Nr. 1'erne, dem, som har »Verdensmesterskabet« paa et eller andet Felt. Men til Gengæld vil vi tage en Rigdom af forskellige Omraader under Behandling, vi vil fortælle om baade levende Væsener og døde Ting, baade om Ting, som er frembragt af Menneskehaand, og om Natu-

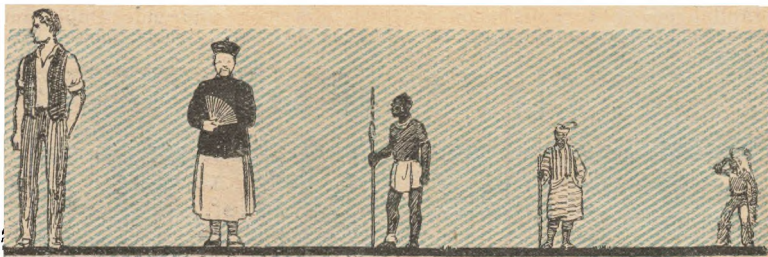
rens Fænomener. Og overalt vil vi søge at finde Nr. 1 frem og fortælle lidt om det.

Til Minde om Jordens første Menneske. I en Haandbog om »Nr. 1« vil det jo være særdeles passende at begynde med Nr. 1 blandt Menneskene, nemlig Adam. Det ejendommelige Mindesmærke, som vi her bringer et Billede af, vilde ogsaa kunne gøre Krav paa en Førsteplads, nemlig som det ældste i sin Slags, hvis det virkelig stammede fra Adams Dage. Det gør det jo naturligvis ikke. Det har ikke nogen

synderlig ærværdig Alder, idet det i Virkeligheden kun er et Par Aar gammelt. Det er rejst af en Amerikaner, John P. Brady, og staar i hans Have i Nærheden af Baltimore. Indskriften lyder i Oversættelse: »Til Erindring om Adam, det første Menneske«, og naar Folk spørger Brady, hvordan han er kommet paa den originale Tanke at rejse et Minde for Adam, svarer han: »Jo, fordi han er det ældste Medlem af min Slægt.«

Det ejendommelige, amerikanske Mindesmærke for Adam.

Hvide Race,
932 Mill.

Gule Race,
623 Mill.

Sorte Race,
112 Mill.

Brune Race,
65 Mill.

Røde Race,
38 Mill.

En grafisk Fremstilling af de fem Menneskeracers talmæssige Størrelsesforhold. Som man ser, er den hvide Race en stolt Nr. 1. Forøvrigt er den gamle Inddeling efter »Farve« ikke helt-tilfredsstillende, idet mindt 75 Millioner ikke kan henføres til nogen af de fem traditionelle Racer.

Den største Menneskerace. Vi plejer jo at regne med fem Menneskeracer, som vi giver hver sin Farve: den hvide, den gule, den sorte, den brune og den røde. Begge Dele, baade Tallet fem og »Farven«, er nu imidlertid ikke helt dækkende. For der findes i Virkeligheden en hel Række Folkslag, som ikke lader sig »putte ind« under nogen af disse Racer, saaledes Dravidaerne i Indien, Singhaleserne, Sydhavssøernes Beboere, og Australnegrene, som altsaa egentlig ikke er Negre. Der er i alt 75 Millioner Mennesker, der saaledes maa »staa udenfor«. Farven er ogsaa højt upaalidelig. Alene blandt et Folk som Japanerne finder man Afskygninger, der spænder fra bronzefarvet til mat elfenbensfarvet. Og til den »hvide« Race hører jo bl. a. Inderne, der ingenlunde er hvide. Bibeholder vi den almindelige Inddeling, bliver den hvide Race Nr. 1, idet den omfatter 932 af Jordens 1845 Mill. Mennesker. Den gule eller mongolske Race er Nr. 2 med 623 Millioner, den sorte Nr. 3 med 112 Millioner, den brune Nr. 4 med 65 og den røde (Indianerne) Nr. 5 med 38 Millioner. Men vi har saa regnet Mulatterne til Negrene og Mestitserne til Indianerne.

Hvor det højeste Menneske i Verden befinder sig, er ikke saadan at afgøre, for der kan jo meget vel i afsides Egne leve Kæmper, som blot ikke melder sig for at blive maalt og fotograferet. Men de to, vi ser her paa Billedet, er i hvert Fald det højeste Søskenpar i Verden. De stammer fra Tyskland og hedder Wilhelm og Mariana van Drochen. Wilhelm er den højeste, idet han maaler 2,6 Meter, og skønt han kun er et Par og tyve Aar gammel,

vejer han dog ca. 160 Kilogram, skønt han jo ingenlunde er særlig svær efter sin Højde. Mariana giver ham kun nogle faa Centimeter efter i Højde, og hun vejer et Par Kilo mere, men hun er ogsaa tre Aar ældre.

„Menneskehedens Eiffeltårne“, Søskenparret Wilhelm og Mariana van Drochen.

Hvor høje disse »Menneskehedens Eiffeltaarne« i Virkeligheden er, ses bedst ved at sammenligne dem med den normale, men særdeles velvoksne Mand, som staar ved Siden af dem.

Det største Rige paa Jorden er saa langt det brittiske. Regner vi nemlig alle de Landstrækninger med rundt om paa Kloden, over hvilke det brittiske Flag vajer, faar vi det imponerende Tal: 40,244,040 □ Kilometer. Derfra og til Nr. 2 er der et betydeligt Spring. Andenpladsen indtages af det russiske Rige, der i Europa og Asien omfatter i alt 21,134,000 Kvadratkilometer. Spørger vi derimod ikke om Størrelse, men om Folketal, ja, saa bliver det brittiske Rige med alle sine forskellige Besiddelser stadig Nr. 1 med 459 Millioner Mennesker, men derefter kommer saa Kina med 435 Mill. Det russiske Rige maa her nøjes med Tredjepladsen (140 Mill.).

Belgien er det tættest befolkede Land i Verden. Hermed skal ikke siges, at der ikke findes Egne, hvor Menneskene bor tættere sammen end i Belgien, for det gør der f. Eks. i visse Dele af Kina og i Nildalen, i England og Holland. Men hvis vi kunde tænke os den belgiske Befolkning fordelt jævnt over hele Statens Areal, vilde der blive 245 til hver Kvadratkilometer, og dette Tal overgaas ikke af nogen anden Stat, naar vi da ser bort fra Lilleputeriget Monaco, der kun er 1,5 Kvadratkilometer, men ganske vist alene bestaar af Byen. Her faar vi da det forbløffende Resultat af 15,612 Menneske pr. Kvadratkilometer.

Det tykkeste Ægtepar i Verden er utvivlsomt de to solide Mennesker her paa Billedet. De vejer til sammen en Smaating af 715 Kilogram, fordelt med 372 Kilogram til Herren og 343 til Fruen. De lever af deres »Pund« eller for at tale moderne af deres Kilo, for de lader sig vise frem paa Markeder

og Muscer i Amerika, hvor de har et stort og undrende Publikum. Naar de skal optræde, passer man

Tom Fulton og Frue, Verdens tykkeste Ægtepar.

godt paa, at Gulvet er solidt, for det er flere Gange højere, at de er gaaet igennem den dertil altsaa ikke indrettede Estrade. De hedder Alice og Tom Fulton, og selv hævder de, at de foruden at være Verdens tykkeste Ægtepar tillige er det lykkeligste.

Hvis Gollath havde været musikalsk, maatte denne Violin have været noget for ham. Den er for et Par Aar siden lavet i New York, hvor den vakte betrykket Opsigt. Den er 4 Meter høj og vejer 75 Kilogram. Buen er 1 Meter og 10 Centimeter lang, Strenge-

saa tykke som en Mands Lillefinger, og naar man skal stemme det vældige Apparat, maa man klatre op paa en Stige. Den er virkelig til at spille paa, naen

»Goliaths Violin«.

fra et musikalsk Synspunkt er en Stradivarius nu alligevel at foretrække.

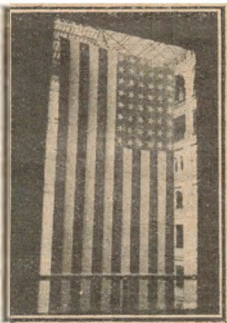
En Værktøjskasse i Lommeformat kan man med Rette kalde denne Lommekniv.

„Vidunderkniven“ fra Norfolk.

det første egentlige Knivsblade af alle Arter og derefter Proptrækker, Sav, Fil, Skruetrækker o. s. v. Kort sagt, den indeholder alle mulige Slags Værktøj. Og saa er de fleste af Bladene oven i Købet smykket med Billeder af berømte Slotte og historiske Personligheder, medens Skafet er af det herligste Manillaperlemor. Men det tog ogsaa to Aar at faa det Mesterstykke lavet færdigt.

Det største Stjernebanner er det, som ses her paa Billedet. Og dermed er det med det samme givet, at Pladsen som »Verdensmester«

Verdens største Flag.

ogsaa tilkommer det, Amerikanerne skulde ikke have noget af, at der var andre Nationer, som besad et Flag i større Format end de. Kæmpebanneret hænger i Posthuset i Washington, og det naaer fra ottende Etage ned til tredje. Det er 23 Meter langt og 12½ Meter bredt, men saa vejer det ogsaa 45 Kilogram.

Gollaths Ølkrus døbte Folkevittigheden det kæmpemæssige Lerkrus, som Pottemagerlauget i Penig i Sachsen lod udføre engang i Begyndelsen af det attende Aarhundrede. Det var Meningen, at det skulde have været fyldt med Øl, men saa vidt kom man nu

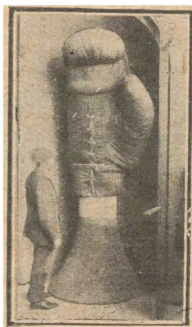
Det kæmpemæssige Ølkrus i Penig. Billedet gengiver ogsaa den tragikomiske Situation, da der pludselig dumpede et Par galaklædte Øvrighedspersoner ud gennem Siden af Kruset.

ikke, for der indtraf et lille Uheld. Før Paafyldningen skete, skulde nogle af Byens Honoratiorens have Lejlighed til at bese Kruset. De krøb først op ad en Stige med 13 Trin og derefter ned ad en tilsvarende i Krusets Indre. Men tretten viste sig her som et uheldigt Tal, for ved Nedstigningen snublede en af de ærværdige Herrer og faldt saa uheldigt, at han tumlede mod Indersiden af Kruset. Dette modstod ikke Stødet, og til de omkringstaaendes Forbavselse kom

ler pludselig et Par gallaklædte Ævrighedspersoner ud af Kruset.

Den største Verdensdel. Vi plejer o at regne med fem Verdensdele, men denne Inddeling er ingenlunde absolut fastslaaet. Der er mange Geografer, der regner med syv, det de lader Nord- og Sydamerika lanne hver sin selvstændige Enhed og endelig medtager det store Sydpolarland: Antarktika. Inden for Verdensdelenes — i Sandhed eksklusive — Kreds bliver Asien Duksen, idet den er 43,865,000 Kvadratkilometer. Og den Førsteplads vil den beholde ubestridt, selv om vi regner hele Amerika for een Verdensdel. Nordamerika er nemlig 24,476,000 Kvadratkilometer og Sydamerika 18,155,000. Selv sammenlagt naar de altsaa ikke op paa Højde med Asien, skønt Af-

Tyskland. Hvor stor den i Virkeligheden er, ses bedst ved at sammenligne den med den unge Mand,

Verdens største Boksehandske.

som staar ved Siden af og betragter den med synlig Ærefrygt. Den har nu i øvrigt Betydning ogsaa som andet end Kuriositet, idet den takket være sit uhyre Format med stor Tydelighed og i alle Enkeltheder viser, hvorledes en saadan moderne Stridshandske rettelig bør være syet.

Nr. 1 af alle Flasker — hvormed vel at mærke skal forstaas rigtige Glasflasker — er den, vi her

bringer et Billede af. Den blev udstillet i Grand Central Palace i New York ved en stor Hoteldstilling, og at det virkelig er en Flaske, der kan forslaa noget, ses tydeligt nok, naar man sammenligner den med den unge Dame, som staar ved Siden af.

„Duksen“ blandt alle Flasker.

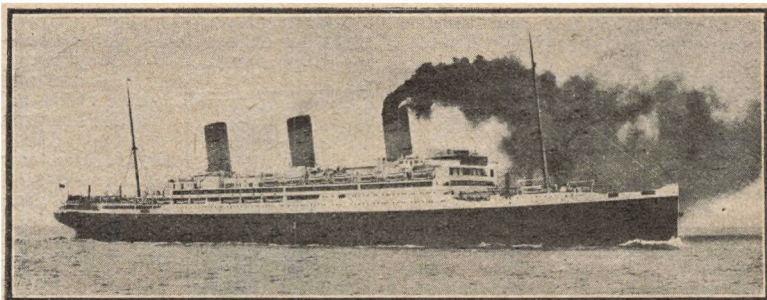

Asien er med sine 43,865,000 Kvadratkilometer Nr. 1 blandt Verdensdelene.

anden ikke bliver stor. Af de andre Verdensdele er Europa 0,032,000 Kvadratkilometer, Afrika 0,312,000, Australien 8,973,000 og Antarktika 14,000,000.

Den største Boksehandske i Verden er uden Tvivl den, vi her bringer et Billede af, og som stammer fra en Sportsudstilling i

Verdens største Skib er White Star Liniens »Majestic«. Før Krigen var der en heftig Konkurrence mellem England og Tyskland om, hvem der kunde bygge den stør-

Den største paa Havene, »White Star«s kæmpemæssige Oceanflyver »Majestic«.

ste Atlanterhavsdamper. Det saa ud til, at den tyske Hamburg-Amerikalinie skulde vinde Prisen med sine tre Kæmpedampere, men saa brød Krigen ud, og ved Fredsslutningen blev »de tre store« overladt til Sejrherrerne. De sejler nu under Navnene »Berengaria« (tilhører Cunard-Linien, 52,000 Tons), »Leviathan« (tilhører U. S. A., 54,000 Tons) og »Majestic«. Sidstnævnte er som sagt den største, idet den er paa 58,000 Tons.

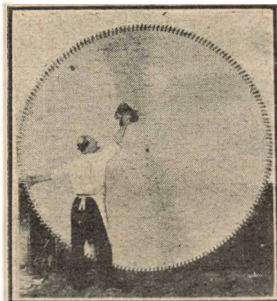
Kaktus er en af Verdens ejendommeligste Planter. Den omfatter ikke mindre end 900 Arter, og Forskelighederne er meget store, lige fra det lille, pindsviueliggende Fænomen, vi har staaende i Vinduet, til de enorme Kæmppekaktus, der vokser i Mexiko og Arizona. Der er bl. a. den Ejendommelighed ved Kaktus, at de kan vokse paa Steder, hvor saa godt som alle andre Planter nok

Den højeste Kaktus paa Jorden.

skulde betakke sig for at slaa Rod. De optager nemlig deres meste Næring gennem Luftens Fugtighed, og de kan derfor klare sig selv meget tørre Egne. Det Eksempel af Arten, som vi her bringer (Billede af, er den højeste kendte Kaktusplante. Den vokser i Arizona i Nærheden af Yuma.

Det største Savblad i Verden er udført paa en Fabrik i Filadelfia

Kæmpesavbladet fra Filadelfia.

Det er 2½ Meter i Tværmaal og har altsaa en Omkreds paa godt 8 Meter. Naar det arbejder, løber det med en Fart af over 300 Omdrejninger i Minuttet.

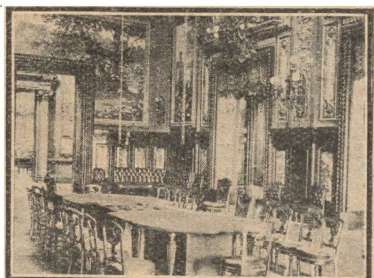
»Her hviler Verdens største Digter,« sagde en Englænder til en tysk Gæst, hvem han viste Shak-

peares Grav. »Saa,« svarede Tykeren tørt, »jeg har aldrig før idst, at Goethe blev begravet i England.« — Ja, saadan kan det aa, og saadan vil det ofte gaa. Smagen kan der jo ikke diskuteres, og hvem der er Verdens største Digter, vil jo altid blive en magssag. De store Lande, og de maa maaske ogsaa, vil jo nok olde hver paa sin egen Digteronge. Saa her er et Spørgsmaal, i maa lade ligge.

Det største Slot i Verden er ubetridt Vatikanet i Rom, Pavens Residens. Paa en Maade er det et Slot, men en hel Bydel, som der har været bygget paa i Aarhundreder, idet Pave efter Aave har forøget Vatikanets Omfang og Glans. Nu omfatter det et mindre end 20 Gaarde og en od halv Snes Tusind forskellige Rum. Kun en ringe Del af disse optages dog af Paven og hans Hofstat, langt den største Part anvendes til Repræsentationsgemaker, Kunstsamlinger og Kontorer umt til Boliger for de mange Mennesker, som paa den ene eller den anden Maade er knyttet til Vatikanet. Den vældige Paveborgs Kunstsamlinger indeholder aldeles vurderlige Kunstskatte. I Skulpturgallerierne finder der flere anke Statuer end i alle Verdens vige Museer tilsammen, ligesom ogsaa det etruskiske Museum er af ørste Rang. I Vatikanet findes jo ogsaa det berømte sixtinske Kapel, øført af Pave Sixtus IV. Her findes Michelangelos verdensberømte oftsmalerier. Næsten lige saa berømte er imidlertid Raffaels »Stander« og de Vægtæpper, som efter Raffaels Tegninger blev udført i rras. Vatikanet ligger paa det gamle Mons Vaticanus, og den første Begyndelse til Anlægget skete allerede i Begyndelsen af det sjette Aarhundrede, men de fleste senere Aaver byggede til og forandrede aa det.

»Det bagtalte Paradis« har man

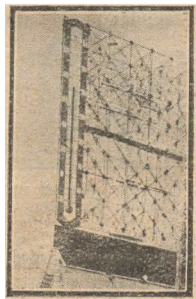
kaldt det berømte Monte Carlo ved Middelhavet. Betegnelsen »Paradis« berettiges ved den herlige

En af Salene i Monte Carlos berømte — eller rettere berygtede — Spillepalads.

Beliggenhed og det prægtige Klima, men »Bagtalelsen« har nu været retfærdig nok alligevel, for i Monte Carlo ligger Verdens berømteste Spillebank (oprettet 1856), der har bragt Ulykke over utallige Mennesker. Monte Carlo er ogsaa paa andre Maader en Kuriositet, idet det ligger i det lillebitte, men selvstændige Fyrstendømme Monaco, der kun er 1,5 □ Kilometer. Spillebanken har imidlertid gjort det lille Land velhavende, og der er fuldt op af elegante Bygninger og skønne Parkanlæg i Byen.

I Atlantic City i U. S. A. findes Verdens største Termometer, anbragt paa Taget af et Hus. Det er et godt Bevis paa Amerikanernes Smag for det kæmpemæssige, for det er ikke

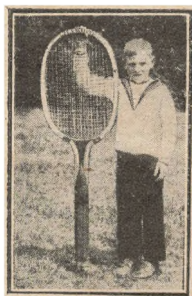
Det store Termometer i Atlantic City.

mindre end 15 Meter højt, hvilket vil sige omtrent 9—10 Gange

ge saa højt som en almindelig Mand. Det er inddelt efter Fahrenheits Skala, og Graderne er her betydelig mindre end Réaumur- og Celsiusgraderne. Alligevel har de paa dette Termometer en antagelig Længde, idet hver af dem er 15 Centimeter. Man kan derfor ogsaa i lang Afstand aflæse Termometeret, og om Aftenen oplyses det af mægtige Lamper.

Det største Tal. »Skal vi prøve, hvem der kan nævne det største Tal?» spurgte Søren. »Ja, lad os det,« svarede Peter. »Nu begynder jeg. Jeg siger 700.000 Millioner.« »Og en til,« svarede den snilde Søren. Og for hvert Tal, Peter nævnte, selv om det var nok saa højt, lagde Søren blot en til, saa havde han Overtaget. Den lille Anekdoter viser, at det største Tal overhovedet ikke kan nævnes. Der maa vi opgive Ævred.

En Kæmpeketscher er det jo unægtelig, vi her præsenterer; den er $1\frac{1}{2}$ Meter høj og synes lavet

Den store Ketscher og dens lille Ejer.

til en Goliath, og saa er det ikke desto mindre en lille »David«, den er bestemt for, nemlig den 10-Aars Dreng, der staar ved Siden af den. Den blev lavet for et Par Aar siden paa Long Island i Amerika, og dens lille Ejer spiller virkeligt Tennis med den.

Den største Gletscher i Verden er den vældige Vatna Jökul paa Island, der dækker ikke mindre end 8000 Kvadratkilometer. Den naaer sin største Højde i den sydlige Udløber Öræfa Jökul (ca. 2000 Meter). Den næststørste er Malaspinagletscheren i Alaska og Nr. 3 Josta-

dalsbræen i Norge (1100 Kvadratkilometer). I Sammenligning med disse er Alpernes berømte Gletschere kun smaa; Rhonegletscheren

Öræfa Jökull.

dækker saaledes kun en Flade paa 22 Kvadratkilometer.

Dette er det største Brev, som nogen Sinde er skrevet, og det blev naturligvis lavet i Amerika. I 1926 blev der aabnet en Luftpostrute mellem

New York og Los Angeles, ved Hjælp af hvilken man kan sende Breve og Pakker mellem de to Byer, altsaa tværs over Amerika i Løbet af kun 30 Timer. I den Anledning skrev saa Borgmesteren i Los Angeles

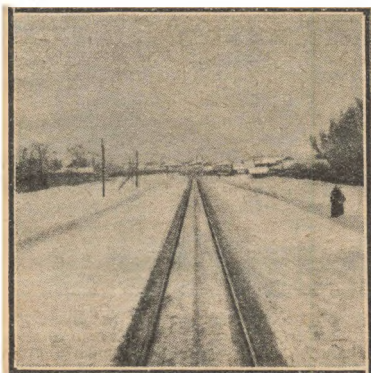

Borgmesteren i Los Angeles og hans elendomme- lige Lykønskingsbrev.

denne fikse, lille Lykønskning til sin Kollega i New York.

Den transsibiriske Jærnbane er den længste i Verden, idet den regnet fra Vladivostok til Tscheljabinsk er 6550 Kilometer. Met

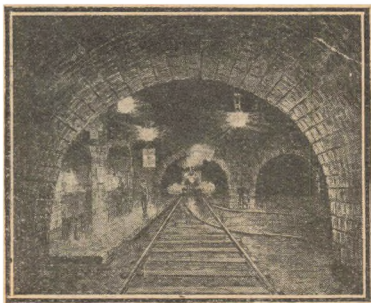
naar engang Kap—Kairo Banen bliver fuldendt, vil den være Nr. 1 med ca. 8000 Kilometer. Til Sammenligning kan anføres, at Orient-

Fra den transsibiriske Jærnbane, Verdens længste Skinnevej.

ekspreslinien fra Paris til Konstantinopel er 3100 Kilometer.

Den længste Tunnel. Menneskene har udført en lang Række imponerende Tunnelboringer gennem Bjærgenes Hjerter og derved i høj Grad lettet Samkvemmet mellem

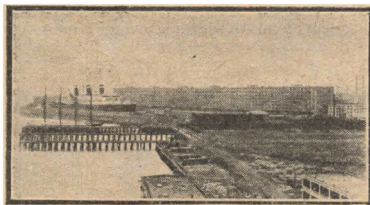

Simplon Tunnelen.

Landene. Skønt Amerika ellers plejer at være Nr. 1 paa de allerfleste tekniske Omraader, er det her Europa, der bærer Prisen med

den berømte Simplontunnel, der er 19,803 Meter lang. St. Gotthard bliver saa Nr. 2 med 14,990 Meter. Men paa en Maade kan Amerika nu alligevel snakke med her ogsaa. Dets Jærnbanetunneler kan ganske vist ikke holde Maal med Europas, men det besidder en imponerende Vandleddningstunnel i New York paa ikke mindre end 29,400 Meter. Men paa Grund af sin ringe Højde og Bredde kan den — hvor storslaaet Anlægget i øvrigt er — ikke godt sammenlignes med de nævnte.

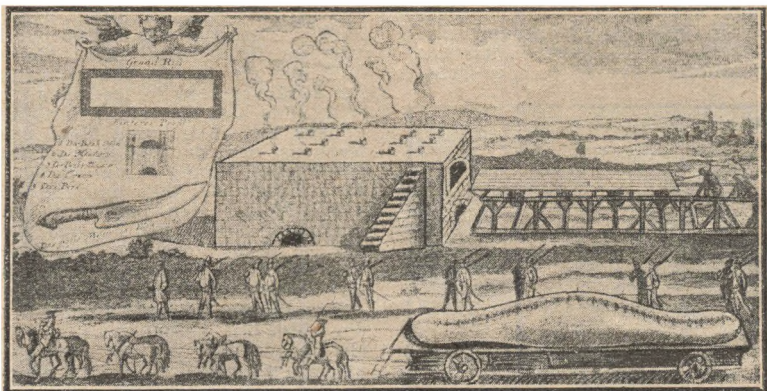
Den største Tørdok i Verden findes i Boston. Herhen maa de største af Oceanets Kæmper, naar de skal repareres. Der findes ingen anden Dok i Amerika, som kan

Tørdokken i Boston.

modtage de mægtige Skibsskrog. Damperen her paa Billedet er da ogsaa en af disse moderne Havvidundere, nemlig den berømte »Leviathan«, som er et af de største Skibe i Verden, omend ikke det allerstørste. Det er i det hele taget store Ting, vi faar at se paa dette Billede, for Bygningen i Baggrunden, der tilhører den amerikanske Hær, er ogsaa i Henseende til Udstrækning en af de største i Verden.

Den største Kage i Verden hører ikke hjemme i vore Dage, men blev bagt allerede i Aaret 1730 i Zeithain i Tyskland. Det var den brave Bagermester i Dresden, Zacharias Wohlaus, der udførte Mesterstykket »til det hæderværdige Bagerhaandværks Ære og Berømmelse«. Først blev der lavet en

Da Verdens største Kage var kommen ud af Ovnen. I Forgrunden ses selve Monstrummet, trukket af otte Heste, i Baggrunden den kæmpemæssige Bagerovn, som maatte bygges alene til dette Formaal, og foroven — i en morsom, allegorisk Fremstilling — den kæmpemæssige Kniv, som Knivsmedene skænkede til at skære Kagen i Stykker med. — Efter et samtidigt Billede.

særlig Bagerovn til at bage det besynderlige Monstrum i, og den var naturligvis af et tilsvarende kæmpemæssigt Omfang. Den havde saaledes ikke mindre end tolv smaa Skorstene. For at faa Kæmpekagen ud og ind i Ovnen maatte der konstrueres særlige og sindrige Indretninger, og til selve Fænomenet anvendtes der ikke mindre end 1000 Kilogram Hvedemel, halvanden Tønde Gær, 326 Kander Mælk, 3600 Æg samt store Mængder af Krydderier. Bagningen gik godt, den geraadede virkelige Bagerlauget til Ære, og der kom en Kage ud af det, som var 12 Meter lang og 5 Meter bred, og som der maatte otte Heste til at trække bort. Den blev kørt til Lejren ved Radewitz, hvor den blev skaaret i Stykker med en Kæmpekniv, der var skænket specielt til Formaalet af Knivsmedelauget, og derefter spist af Soldaterne. Om den ogsaa smagte godt, melder Historien ikke.

Et Par kraftige Cigarer kan man jo nok kalde disse to, og de er i

Virkeligheden ogsaa de største i Verden. De blev for nylig udstillede ved den internationale Tobak-Udstilling i Grand Central Palace i New York.

At de er ganske anseelige, fremgaar jo straks ved en Sammenligning med den unge Dame, der fungerer som Cigarholder. Det nøjagtige Maal for hver af

dem er da ogsaa 1,2 Meter, og der er 10 Kilo Tobak i hver. Der skal en temmelig forhærdet Ryger til at lade dem gaa op i Røg!

Den største og den mindste

De to største Cigarer i Verden.

Straahat i Verden ses her paa Billedet. Det er en amerikansk Straahattefabrik, som har fremstillet

Kæmpehatten og dens meget lille Broder.

rig, at selv om man just ikke kan samle alle Hoveder under den, saa kan den dog rumme en 14—15 Stykker.

Stillehavet er det største blandt Oceanerne. Det dækker ikke mindre end 190 Millioner Kvadratkilometer, og det er altsaa godt fire Gange saa stort som Asien. Nr. 2 bliver Atlanterhavet, der ogsaa har en særdeles antagelig Størrelse, nemlig godt og vel 105 Millioner Kvadratkilometer.

Den længste Kanal i Verden er Kojserkanalen i Kina, der er 1300 Kilometer lang eller som fra Østersøen til Middelhavet. I Sammenligning med dette uhyre Tal blegner jo de fleste andre Kanallæng-

der. Suezkanalen er saaledes kun 160 Kilometer, Panamakanalen 81, Nord-Østersøkanalen («Kielerkanalen») 99 og den korinthiske Kanal 6,3 Kilometer.

Den største Æske Tændstikker.

Ja, den er naturligvis kun lavet for Spøg, for den vilde jo ikke i videre høj Grad egne sig til at anbringes i en Væstelomme.

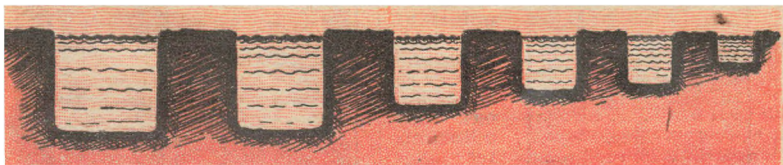
Men det er ellers en rigtig Æske og rigtige Tændstikker lavet paa amerikansk Fabrik som

En solid Æske Tændstikker.

Reklame for Fabrikkens Produkter.

Den største Havdybde findes i Nærheden af Filippinerne, altsaa i det stille Hav, nemlig ikke mindre end 9780 Meter. Hvad dette vil sige, forstaas bedst, naar man tager i Betragtning, at den dybeste Boring, som er foretaget (ved Czuchow i Schlesien) kun er naaet ned til en Dybde af 2240 Meter. For øvrigt er jo Havenes Dybde højest forskellig. Det stille Hav er ogsaa i al Almindelighed det dybeste, idet dets Gennemsnitsdybde

Stillehavet
4282 Meter.

Indiske Ocean
3963 Meter.

Atlanterhavet
3926 Meter.

Middelhavet
1330 m.

Nordlige Ishav
1170 m.

Randhavene
970 m.

En grafisk Fremstilling af Havenes Middeldybde. Nr. 1 er jo, som man ser, Stillehavet. De forskellige «Randhave» er her taget under eet, men selv da bliver de jo forholdsvis lavvandede.

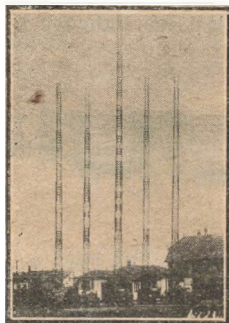
er 4282 Meter. Derefter følger det indiske Ocean med 3963 og Atlanterhavet med 3926 Meter. Middelhavets Gennemsnitsdybde er 1330 Meter, det nordlige Ishavs 1170. De fleste »Randhave« er langt mere lavvandede. Den største Dybde i Vesterhavet er saaledes kun 146 Meter, i Østersøen 463.

Verdens største Orgel befinder sig ikke i nogen Kirke, men i Grandteateret i Pittsburgh. Disse

Ved Klaviaturet paa Verdens største Orgel.

Kæmpeorgler er meget yndede i U. S. A., og i mange af de kæmpe-mæssige Biografteatre, de har derovre, udføres al den ledsagende Musik paa saadanne Orgler.

Den største Brandstige i Verden.

Verdens største Brandstige er for nylig udført af en tysk Fabrik. Den er 35 Meter høj og blev udført efter Bestilling fra Moskva, hvor man med megen Energi

har arbejdet paa at skabe et fuldt og moderne Brandvæsen.

Mississippi, den vældige »Vardenes Fader«, er vel selv kun 369 Kilometer lang, men hvis vi regner fra den store Biflod

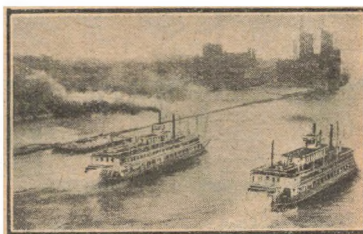
Missouris Kilde, bliver det 6970 Kilometer, og den staar nu som Jordens største

Flod. Den spiller en uhyre Rolle for det mægtige og rige Land, den gennemløber, og denne Rolle er baade god og

ond. Den er af største Betydning som Trafikvej, men kan ogsaa fra Ven blive en frygtelig Fiende og i Egnene omkring sin nedre Løb — ved New Orleans — forårsage uhyre Oversvømmelser saaledes som det jo bl. a. er sket for nylig. Næst efter Mississippi kommer Nilen med 6500 Kilometer

Mississippi og dens Bifloder. Dens »Flodomraade« omfatter ikke mindre end 3,250,000 Kvadratkilometer.

Mississippi ved St. Louis.

ter. I Asien er Ob (regnet fra Itischs Kilder til Mundingen) den længste (5300 Kilometer). I Euro

pa indtages Førstepladsen af Volga (3600 Kilometer) og i Austr-

De længste Floder i de fem Verdensdele i grafisk Fremstilling.

lien af Murray (fra Darlings Kilde til Munden 3490 Kilometer).

Verdens største Ruin. Kejser Vespasian var ellers en paaholdende Mand, og han fik Skyld for at være gerrig, men naar det gjaldt om at smykke Rom med Pragtbygninger, sparede han ikke. Og fra hans Tid stammer det vældige flaviske Amfiteater, der nu under Navnet Kolosseum er Verdens største Ruin, i hvert Fald naar vi taler om en enkelt Bygning. Da Kolosseum i Aaret 80 e. Kr. blev indviet af Vespasians Søn

Kolosseum.

Titus, var dets ydre Omfang 584 Meter, Længdeaksen 185 og Tværaksen 156 Meter. Selve Arenaen

maalte 63 Meter paa den ene og 53 Meter paa den anden Led, og Bygningen var 48½ Meter høj. Den skal have kunnet rumme ca. 50,000 Mennesker, og hele Indretningen var beundringsværdig med et ypperligt udtænkt System af Opgange og Korridorer. I nederste Etage var der ikke mindre end 80 Indgange for Tilskuerne. Her i Kolosseum samledes Romerne for at se de blodige Skuespil, der var deres største Forlystelse: Fægtere, der kæmpede paa Liv og Død med hinanden, eller Mennesker, der blev sønderrevet af vilde Dyr. Mange Kristne har lidt Martyr-døden paa Kolosseums Arena. Kolosseum er jo nu for længst en Ruin, og Romerne har i Tidens Løb flittigt brugt af dens Sten til Opførelsen af deres egne Huse. Men endnu er dog Halvdelen af den mægtige Bygning tilbage.

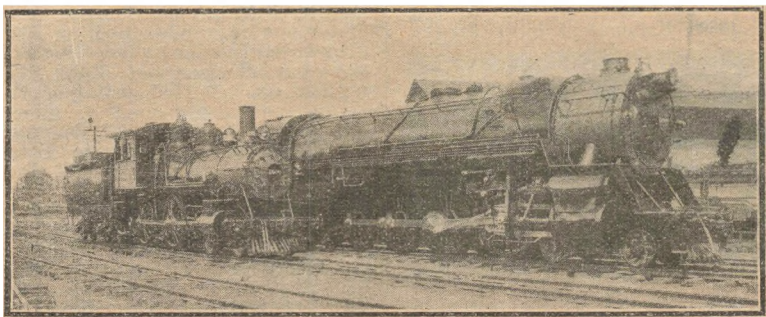
Er han Verdens modigste Mand? Menneskene har fundet paa mange Ting for at bevise deres Mod og

Koldblodighed, og de mest halsbrækende Præstationer har altid fundet et stort og taknemmeligt Publikum. Maa-ske er der udført lige saa dumdristige Kunststykker som det, den amerikan-

Et Eksperiment, som kræver Mod.

ske Ekvilibrist her er i Færd med. Men at han er en af de dristigste, kan ingen nægte. Paa Toppen af en Skyskraber under Opførelse, tyve Etager over Gadelinien, udfører han sine Balanceøvelser med to Stole og et Bord. Men til Beroligelse for Læserne kan det

Verdens største Eksprestoglokomotiv ved Siden af en Maskine, som var moderne i 1890.

straks siges, at han slap godt fra det. Hans Koldblodighed svigtede ikke et eneste Øjeblik. Midt i vor nervøse Tid har Menneskene alligevel vidunderlige Nerver.

Et usynligt Baand, der fastholder 25,000 Kilogram. Ja, saaledes forholder det sig virkelig. Uden Spor af ydre Baand, Kættinger eller lignende kan man hæve 25,000 Kilogram i Vejret, nemlig ved Hjælp af en kæmpemæssig Kranmagnet.

Den vældige Kranmagnet.

Men der er jo ganske vist den uomgængelige Betingelse, at de Genstande, som hæves, skal være af Jærn eller Staal eller dog forbundne med Jærn- eller Staal-sager. Er det ikke Tilfældet, sker der overhovedet ingenting. Den Kran-Magnet, som kan udføre dette vældige Arbejde, findes i Pennsylvanien og er absolut Nr. 1 i sin Art.

Nr. 1 blandt Lokomotiverne. Paa Jærnbaneteknikkens Omraade er der i de senere Aar foregaaet en kæmpemæssig Udvikling, hvilket

slaaende illustreres paa dette Billede. Her er to Lokomotiver stillet op ved Siden af hinanden, begge udgaaede fra det samme Værksted i Baltimore i U. S. A. Men det ene — naturligvis den lille — er fra 1890, det andet helt moderne. Saa-danne Kæmpeskridt har altsaa Udviklingen taget. Den store Maskine, der indtager Førstepladsen blandt Verdens Eksprestoglokomotiver, vejer (uden Tender) en Bagatel af 200,000 kg. Det er 28 Meter langt og anvendes til at føre Eksprestogene fra Washington til Pittsburgh. Og denne vældige Maskine blev lavet helt færdig paa kun 30 Dage.

Verdens berømteste Maleri. Man kan fastslaa, hvilket Bjærg der er det højeste, hvilken Damp der er den største, hvilken Automobil der er den hurtigste o. s. fr. Men naar Talen bliver om det mere luftige Begreb Berømmelse, er det langt sværere at udpege Nr. 1, her, hvor der jo ikke mere er Tale om Kilometer eller Tons eller Hestekræfter. Det bliver til en vis Grad en Smagssag. En vil mene et, en anden noget helt modsat. Ganske særlig gælder dette, naar Talen er om Kunst, og det kan da være svært nok at fastslaa, hvilket Maleri der er det berømteste i Verden. Alligevel siger vi næppe for meget, naar vi tildeler Raffaels

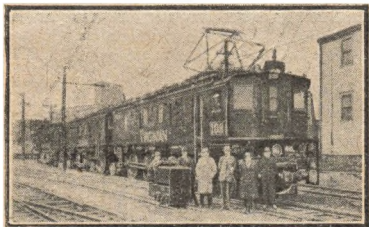
»Sixtinske Madonna« denne Hædersplads, selv om maaske nok Leonardos »Mona Lisa« og Michelangelos Mesterværker i det sixtinske

Raffael: Den sixtinske Madonna.

Kapel til en vis Grad kan gøre det Rangen stridig. »Den sixtinske Madonna« har ikke noget med det omtalte sixtinske Kapel at gøre. Det berømte Billede, som jo faktisk alle kender, i hvert Fald i Gengivelser, blev malet som Altertavle til Kirken San Sisto i Piacenza. De to Figurer i Forgrunden er Pave Sixtus og den hellige Barbara. Som bekendt findes Maleriet nu i Galleriet i Dresden.

Elektriciteten vinder stadig større Raaderum paa Jærnbannerne, og rundt om i Landene »elektrificeres« den ene Banestrækning

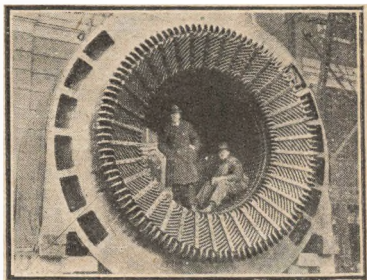

Det kraftigste elektriske Lokomotiv.

efter den anden. Det kraftigste elektriske Lokomotiv findes naturligvis i Amerika. Det har 10,000 Hestekræfter og kan trække et

fuldt lastet Tog, der er tre Kilometer langt.

Dette er Verdens største elektriske Dynamo. Den har ikke været helt billig, for den har kostet 5

Verdens største Dynamo.

Mill. Kroner. Men den er jo ogsaa blevet ganske antagelig i Omfang. Hvor stor den egentlig er, ses bedst ved at sammenligne den med de to Mænd, der har taget Plads inde i den.

Det mest udbredte Sprog i Verden er Kinesisk, for saa vidt som vi dermed forstaar, at det tales af det største Antal Mennesker.

Det bliver nemlig til ikke mindre end 431 Millioner. Til Sammenligning tjener, at det mest udbredte europæiske Sprog,

Kinesisk og Engelsk i grafisk Fremstilling. Der er 431 Mill. Mennesker, som taler Kinesisk, og 158, der taler Engelsk.

Engelsk, kun tales af 158 Millioner Mennesker. Men

medens en Kineser vilde være temmelig ilde stedt f. Eks. paa Københavns Gader, hvis han kun kunde sit Modersmaal, vilde vi kunne klare os de fleste Steder i Kina, naar vi blot kan Engelsk.

Man gyser uvilkaarlig en Smule, naar man betragter denne Kæmpesaksofon.

Nr. 1 blandt Saksofonerne.

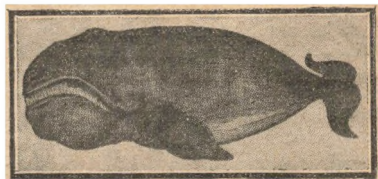
Bevares, sikken et Spektakel, den maa kunne lave! Den vilde da være i Stand til at forstyrre Tilværelsen for Beboerne af en middestor By. Til Beroligelse maa det tjene, at den ogsaa er den største i sin Art i Verden.

Den er bestemt for de solide amerikanske Nerver og anvendes i et Orkester i New York.

Jordens største By. Ja, paa dette Punkt er der i Løbet af den allernyeste Tid foregaaet en Forandring. Endnu for et Par Aar si-

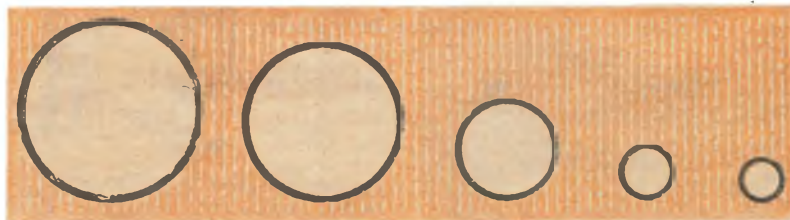
den regnede vi jo London for den største, men nu er New York Indehaver af Førstepladsen, idet Kæmpebyen med Forstæder efter de nyeste Opgivelser rummer 9,025,000 Mennesker. London (ogsaa med Forstæder) bliver derefter Nr. 2 med 7,616,000. Tager vi hele Verden under et, bliver Paris Nr. 3 (4,412,000) og Berlin Nr. 4 (4,011,000). Regnes derimod hver Verdensdel for sig, bliver altsaa New York Nr. 1 i Amerika og London i Europa; Asiens største By er Tokio (2,304,000), Australiens Sidney (1,010,000) og Afrikas Kairo (791,000).

De største Vanddyr og tillige de største Dyr, der overhovedet forekommer paa Jorden, er de store Hvalarter, der hører til Bardehvalernes Gruppe. Længst er Blaa-hvalen, der kan opnaa en Længde paa over 25 Meter. Men den er

Grønlandshval.

slank af Bygning, og hvad Vægt og Kødmasse angaar, overgaas den af den nu næsten udryddede Grøn-

New York
9,025,000.

London
7,616,000.

Tokio
2,304,000.

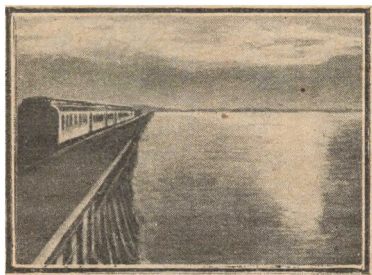
Sidney
1,010,000.

Kairo.
791,000.

De største Byer i de fem Verdensdele i grafisk Fremstilling. Vi har her taget den største By i hver Verdensdel. Skulde vi kun have regnet efter Størrelse, vilde Listen være blevet anderledes nemlig: New York, London, Paris, Berlin, Chicago.

landshval, der vel kun naar en Længde af ca. 20 Meter, men som kan veje hen imod 150,000 Kilogram. Naar man tager i Betragtning, at det største Landdyr, den afrikanske Elefant, kun naar op paa ca. 4000 Kilogram, forstaar man ret, hvad dette vil sige. Men der er ogsaa Plads til en fuldt bemanded Baad i Grønlandshvalens Gab, og alene dens Tunge er 3 Meter lang og $2\frac{1}{2}$ Meter bred.

Den længste Bro i Verden er den, som fører over Salt Lake i Nordamerika. Den har en Længde af ikke mindre end 31,000 Meter og blev i sin Tid med stor Bekost-

Den vældige Jærnbanebro over Salt Lake.

ning anlagt af Jærnbankongen Harriman. Hvis vi regner Viadukter med til Broerne, bliver imidlertid Kina Nr. 1, idet der her findes en Viadukt ved Chao-hing, der er ikke mindre end 144,000 Meter. I Sammenligning med disse vældige Tal blegner de europæiske Broers Længde jo. Den berømte Forthbro er saaledes 2394 Meter.

En kæmpemæssig Anakronisme har man kaldt Elefanten, fordi lette vældige og besynderlige Dyr egentlig ikke synes at høre hjemme paa den nuværende Jord. Men len er der jo altsaa endnu, og den er en afgjort Nr. 1 blandt Landdyrene. Der er som bekendt en Del Forskel mellem den afrikan-

ske og den indiske Elefant; den sidste kender vi bedst, men den første er den største. Saadan en Kæmpe fra

Afrikas Skove kan blive ca. 5 Meter høj og omtrent lige saa lang. Den vejer ca. 4000 Kilogram, og

Den afrikanske Elefant.

Stødtænderne kan naa en Vægt af tilsammen 150 Kilogram.

En Stol fra Kæmpernes Land ser dette jo ud til at være, selv om man jo ikke plejer at tænke sig, at disse Eventyrvæsener bruger Husgeraad af saa moderne Facon som denne Kontorstol. I Virkeligheden er det et amerikansk Paa-fund. Man havde saa meget af det

Verdens største Stol.

største derovre, og saa vilde man ogsaa have den største Stol i Verden. Den blev da udført til en Møbeludstilling i New York, og man faar et godt Begreb om, hvor stor den i Grunden er, ved at sammenligne

den dels med den unge Dame, som jo er lige ved at »drukne« i den, og dels med den normale Stol af lignende Type, som er anbragt ved Siden af.

En god Pibe Tobak kan der unægtelig ryges af denne Pibe. Men rigtig bekvem bliver den

ikke at have i Munden, for den vejer $2\frac{1}{2}$ Kilogram. Høret er 90 Centimeter langt, Hovedet 24 Centimeter i

Kæmpepiben.

Omkreds, og den kan tage $\frac{1}{4}$ Kilogram Tobak. Saa dens Ejersmand slipper ikke med »Tobak for en Skilling«. Naa, det er selvfølgelig ikke Meningen, at den skal bruges i det praktiske Liv, der er den normale

Pibe, som Damen holder i sin venstre Haand, nok saa anvendelig. Kæmpepiben er udført som Reklame for et Tobaksfirma i London, og den er den største i sin Art.

Grønland er Jordens største Ø, idet den er 2,176,000 Kvadratkilometer. Den er ogsaa en absolut Nr. 1, idet der er et betydeligt Spring til den næststørste, Ny-Guinea, der er 786,000 Kvadratkilometer. Til Sammenligning tjener, at Sjælland maa-ler 7,025 Kvadratkilometer.

Grønland, Jordens største Ø.

Verdens berømteste Opfinder. Ja, skal vi tale om de nulevende, saa maa Pladsen som Nr. 1 vel tilkendes gamle Thomas Alva Edison. Hans Opfindelsers Tal er Legio, men han vil navnlig gaa over i

Historien som Glødelampens, Fonografens og de levende Billeders Opfinder. Kaster vi imidlertid Blikket ud over Tiderne, er det tvivlsomt nok, om han kan holde Duksepladsen. Han faar da saa alvorlige Konkurrenter som James Watt (Dampmaskinen), Johan Gutenberg (Bogtrykkerkunsten), Robert Fulton (Dampskibet) og George Stephenson (Lokomotivet), disse Mænds Gerning har i hvert Fald ganske om- skabt Samfundsforholdene paa Jorden. Noget lignende kan jo i øvrigt siges om den nyere og nyeste Tids store Opfindere. Morse (Telegrafen), Graham Bell (Telefonen), Marconi og Valdemar Poulsen (traadløs Telegrafering), Zeppelin (Luftskibe), Wilbur Wright (Flyvemaskinen) o. m. fl. At stille den enes Arbejde op mod den andens og drage retfærdige Sammenligninger er i Virkeligheden ikke gør ligt.

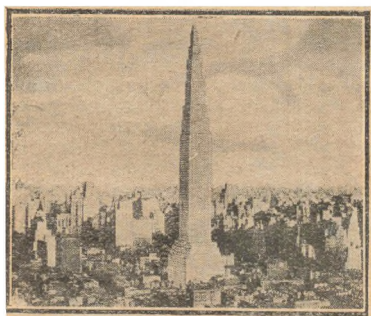

Thomas A. Edison.

Elffeltaarnet i Paris holder til Dato sin Dukseplads som den højeste Bygning paa Jorden (300 Meter). Men det er haardt trængt, og ret længe vil det næppe kunne hævede sig. Foreløbig er Radiotaarnet i Nauen i Tyskland dets nærmeste Konkurrent med 260 Meter. Det højeste Hus i Verden er stadig Woolworth Bygningen i New York med 236 Meter. Paa Tegningens nedenfor er der foruden disse samlet en Række andre berømte høje Bygninger.

En Række af Verdens højeste Bygningsværker. 1. Eiffeltårnet i Paris (300 Meter). 2. Radiotårnet i Nauen (260). 3. Woolworth-Bygningen i New York (236). 4. Washington-Obelisk i Ulm (161). 5. Münster i Ulm (161). 6. Domkirken i Köln (160). 7. Keops-Pyramiden (140). 8. Peterskirken i Rom (136). 9. Paulskirken i London (123). 10. Rådhuset i København (105). 11. Campanilen i Venedig (99). 12. Frihedsstatuen i New York (94). 13. Riddarholmskyrkan i Stockholm (90). 14. Folkeslagsmonumentet ved Leipzig (90). 15. Trondhjems Domkirke (84). 16. Det skæve Taarn i Pisa (54½). 17. Triumfbuen i Paris (56). 18. Trajansøjlen i Rom (40).

Fremtidens Skyskrabere vil naa endnu langt større Højder end Nutidens. Vort Billede viser den projekterede Larkinsbygning i New York, der skal have 110 Etager og skal være ca. 70 Meter højere end Eiffeltårnet.

Verdens største Vandfald. Livingstone, var fra Makololo-Folkets Land draget frem gennem det mørkeste Afrika for at naa Atlanterhavskysten. Det var lykkedes for ham; efter usigelig Møje havde han naaet de portugisiske Besiddelser, og ved Kysten traf han to engelske Skibe. Her fik han nu en haardt tiltrængt Hviletid mellem sine Landsmænd, og der blev tilbudt ham en bekvem Skibsejlighed hjem til England. Fritelsen var stor, men Livingstone modstod den. Han følte det, som Gud befalede ham at blive i Afrika. Han overgav da sine Optegnelser til Kaptajnen paa det Skib, han skulde være sejlet med, og drog atter ind i det mørke Fastland. Men dette Skib naaede aldrig England. Det forliste, og Be-

sætningen omkom med Undtagelse af en eneste Mand. Var Livingstone rejst med, var han sandsynligvis omkommet, og alle hans store Opdagelser var gaaet tabt. Paa den Rejse, som nu fulgte, var det, at han opdagede Verdens mægtigste Vandfald. Han havde før hørt om, at der skulde findes et saadant ved Sambesifloden. »Det rygende Vand« kaldte de indfødte det. Men nu, i 1855, saa han det altsaa selv og gav det Navnet »Victoria Faldet«.

Umiddelbart oven for Faldet er Floden 1800 Meter bred, og den drønende Vandmasse styrter ud over en Basaltklippe 119 Meter ned i Dybet. Her sammenpresses det i en Klipperevne, der paa sine Steder næppe er 50 Meter bred. Der lyder en frygtelig Torden fra Dybet, og op af Klippespalten stiger stadig store Skyer af Vanddamp, saa man forstaar, hvorfor de indfødte kalder Stedet »det rygende Vand«. Nu føres Kap-Kairobanen paa en vældig Staalbro over Sambesifloden lige neden for Faldet, og fra et moderne Hotels Veranda kan Turisterne betragte Victoria

Victoria Faldet.

Faldets vældige, skummen- de Vandmasser. Det kan i øvrigt væ- nogetsvært at fastslaa, hvilket Vandfald der er det største i Verden. Det kommer an paa, hvorledes man regner. Det

højeste Fald i Verden er Stirling Faldet paa Ny Zeeland, det bredeste Iguazu i Brasilien, men Vandmassen er

begge disse Steder betydelig mindre end ved Victoria. Dets nærmeste Konkurrent er Niagara, »det tordnende Vand«, hvis Bredde ikke er synderlig mindre, men hvor Højden kun er 50 Meter.

Verdens højeste Kirketaarn. Ja, her vil de fleste tænke paa Kölns Domkirke med dens to vældige

Taarne, men den er nu ikke den højeste alligevel.

Denne Æresplads tilkommer en anden tysk Kirke, nemlig Münsteren i Ulm, hvis Spir naaer op til en Højde af 161 Meter, medens Kölner-

Dom kun naaer de 160. Af an-

dre høje Kirketaarne kan nævnes St. Michaeliskirken i Hamburg (150 Meter) og Münsteren i Strasbourg (142 Meter).

Peterskirken i Rom er som bekendt den største Kirke i Verden. Dens Dimensioner er aldeles uhyre, og det er blevet sagt, at naaer

Peterskirken.

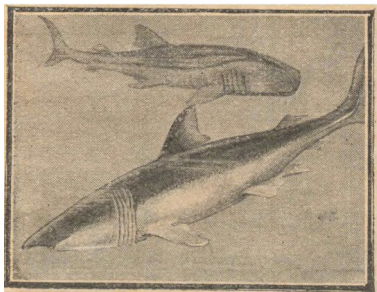
man træder ind i den, er det, ligesom man traadte ind i Uendeligheden. Dens indvendige Længde er 187 Meter, Tværskibets 137 Meter og Kuppelens Højde til Lanternen 123 Meter. Den skal kunne rumme 54,000 Mennesker. Næst efter den kommer Domkirken i

Münsteren i Ulm.

Milano, der kan rumme 36,000. Kölns Domkirke kan rumme 30,000. Alle disse Kirker er katolske. Blandt de protestantiske Kirker indtager St. Paulskirken i London Førstepladsen, idet den kan rumme 26,000 Mennesker inden for sine Mure.

Den største Fisk kan det være en Smule svært at bestemme. Der er nemlig flere Arter, der kan konkurrere om Førstepladsen, og inden for disse kan der igen forekomme enkelte Eksemplarer af ekstraordinær Størrelse. De store Hajararter hører imidlertid i hvert Fald til de største Fisk, som findes. I Tropehavene kan man en sjælden Gang støde paa den saakaldte Rondelets Haj, der bliver indtil 15 Meter lang. Den er forsynet med nogle frygtelige Tænder, men man risikerer ikke noget syndeligt af den, dels fordi den er sjælden, og dels fordi den holder sig til de store Dybder. I de nordlige Have findes Brugden, der i vore Dage sjældent bliver længere end ca. 12 Meter. Men der er paalidelige Efterretninger om Brugder paa ikke mindre end 16 Meter. Heller ikke den er farlig for Mennesker, idet dens Tænder vel er talrige, men smaa og kegledan-

De to største Hajararter, forneden Rondelets Haj, foroven Brugden.

nede og lidet krogede. Den lever da ogsaa væsentlig af smaa Krebsdyr o. l. En alvorlig Konkurrent

til disse vældige Hajer er imidlertid Husblasstoren, der kan opnaa en Længde af 15 Meter og veje ikko mindre end 1000—1600 Kilogram. Den findes kun i det sorte Hav, hvorfra den drager op i Floderne.

Giraffen er jo næsten blevet et fastslaaet Billede paa det besynderlige og mærkværdige. Og det

En Flok Giraffer i deres Hjem paa Afrikas Savanner.

skal indrømmes, at Synet af dette Dyr nok kan faa en og anden til at udbryde: »Nej, dette her maa være en Fejltagelse«. For Dyret virker unægtelig som et Paradoks, fordi alle Forhold i dets Bygning er saa mærkværdige. Giraffens Krop er temmelig kort, kun ca. 2 Meter, men Forbenene og Halsen er saa meget mere imponerende. Regnet til det øverste af Issen maaler den ejendommelige Skabning i fuldt udviklet Tilstand ikke mindre end ca. 6 Meter. Den bærer altsaa i Sandhed sit Hoved højt, og den er da ogsaa det højeste af alle eksisterende Dyr, en »Dyregigets Skyskraber«. Det kan naturligvis i mange Maader være rart nok for den med den urimelige Højde, for den kan uden Besvær plukke Blade af Træerne, men det har ogsaa sine mindre behagelige Sider. Den er saaledes lidt uheldigt stillet, naar den ønsker at drikke eller at spise Græs, for paa Grund af Forbenenes Længde kan

den ikke naa Jorden, skønt den jo ellers har en enorm Hals. Der er da ikke andet for den at gøre end at sprede Forbenene langt fra hinanden. Det er en ubekvem Stilling, men den er nødvendig.

Strudsen er den største af alle nulevende Fugle og tillige en af de besynderligste. Den kan f. Eks.

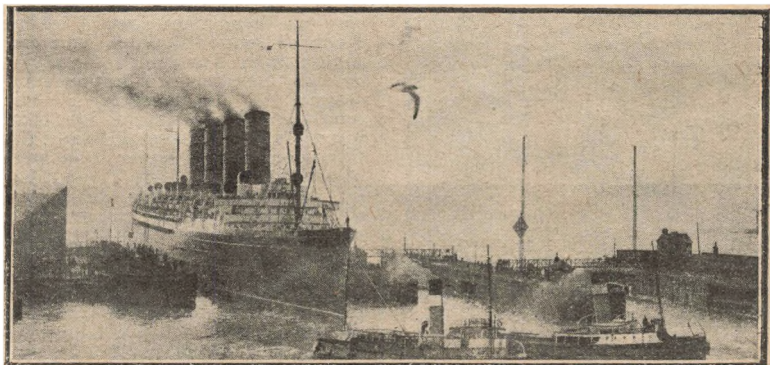

Strudsen, den største blandt Fuglene.

ikke flyve, hvad der jo er lidt mærkeligt foren Fugl. Til Gengæld kan den løbe, saa det forslaaar noget. Naar den rigtig har Fart paa, kan den tage Skridt paa ca. 4 Meter, og den kan løbe hurtigere end den rappeste Væddeløbshest. Den største Art er den afrikanske, »Kamelen blandt Fuglene« har man kaldt den. En udvokset Han er 2,3 Meter høj, og

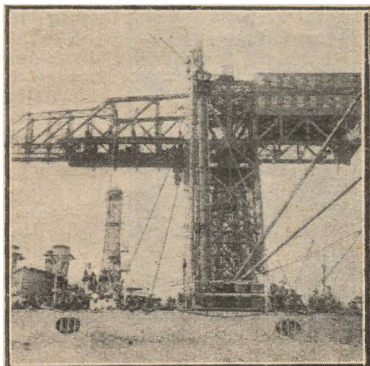
dens Længde fra Næb til Hale-spids er ca. 2 Meter. Den kan naa den anselige Vægt af 75 Kilogram. Sydamerikas Struds, Nanduen, er mindre end den afrikanske, men den mærkelige australske Emu holder næsten Maal med den, idet den kan naa en Højde af ca. 2 Meter.

Verdens hurtigste Passagerdamp er Cunard Liniens berømte »Mauretania«, Søsterskib til »Lusitania«, der blev sænket under Verdenskrigen. Der stod i en Aarrække en hidsig Kamp mellem Englænderne og Tyskerne om »Atlantehavets blaa Baand«. En Tid lang havde Tyskerne det til Englændernes store Forargelse, men saa besluttede Cunard Linien at slaa det afgørende Slag med Fænomenerne »Lusitania« og »Mauretania«, der begge blev forsynede med Turbinmaskiner. Det var den Gang et dristigt Eksperiment, men det lykkedes. »Lusitania« erobrede »det blaa Baand« tilbage til England, og »Mauretania« viste sig endnu hurtigere end Søsterskibet, idet det er i Stand til at gøre Rejsen fra Sandy Hook ved New York til Queenstown i Irland paa 4½ Døgn.

»Mauretania«, Verdens hurtigste Passagerskib. I et enkelt Tilfælde har dog »Leviathan« i et Døgn's Sejlads — men ikke paa en hel Atlantehavstur — slaaet Rekord.

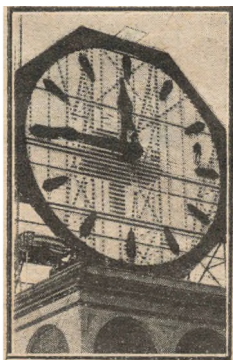
Ved U. S. A.s Marinestation i Filadelfia findes Verdens vældigste Svingkran. Den kan uden at for-

Den store Svingkran i Filadelfia.

løfte sig tage Byrder paa flere Hundrede Tons i »strakt Arm« — nemlig i sin mægtige Staalarm — og flytte dem fra det ene Sted til det andet.

Her kan man da se, hvad Klokken er slaaet, for det Ur, som forkyn-

Kæmpeuret i Jersey City.

der det, er ikke saadan at overse. Det findes i Jersey City ved New York og er det største i Verden. Det er rejst paa Taget af en Sæbefabrik, og hvor kæmpemæssige dimensions er, forstaar man, naar man hører, at den store Viser er 13 Meter og den lille 9 Meter.

Verdens mærkeligste Dyr er utvivlsomt Okapien, en Slægtning af Giraffen, som de gamle Ægyptere har kendt, men som man før længst troede uddød, da den i

Aaret 1900 blev funden af Guvernøren i Uganda, Sir Henry Johnston. Alerede Stanley havde

Okapien.

hørt, at det besynderlige Dyr skulde findes dybt inde i de centralafrikanske Skove, men han fik den aldrig at se. Johnston gjorde sig store Anstrengelser for at faa fat i den. Han traf nogle belgiske Officerer, som mente, at de havde et Okapiskind paa deres Fort. Men da man søgte efter det, viste det sig, at det var forsvundet, de indfødte havde taget det. Johnston fik heller ikke senere fat i nogen levende Okapi. han maatte nøjes med to Kranier og et Skind. Først i 1907 lykkedes det Italieneren Ribotti at komme i Besiddelse af en levende Okapi.

Kæmpestøvlen fra Döbeln.

En virkelig god Støvle maa det vel nok siges at være. Men den er ogsaa den største i sin Art. Den blev udført i 1925 af tyske Skomagere i Döbeln og kørt rundt i Gaderne i festligt Optog som et Mindesmindet om, at det hæderværdige Skomagerlaug der i Byen havde eksisteret i 800 Aar.

havde eksisteret i

„Samarkand“-
Vasen.

Den største Vase i Verden findes i Kalifornien, hvor den er anbragt som Reklame for det i persisk Stil opførte Hotel »Samarkand«. Sammenlign den en Gang med den lille Pige, som staar ved Siden af, og dens enorme Størrelse vil være indlysende med det samme. Men der maatte ogsaa bygges en særlig Ovn

for at brænde den.

Det hurtigste Kamera, som eksisterer, er opfundet af Amerikaneren J. W. Legg. Det er et Apparat, som kan »rubbe sig«, for det er i Stand til at tage ikke mindre end 2600 Billeder pr. Sekund, hvilket vil sige, at det »kører« over 150 Gange saa hurtigt

J. W. Legg med sit Kamera.

som et almindeligt Filmskamera til Optagelse af levende Billeder. Paa vort Billede ses Opfinderen, der er Ingeniør i Westinghouse

Company, med sit vidunderlige Apparat.

Et Vinfad, der rummer 2500 Hektoliter, er nylig blevet lavet i Tyskland. Det er bestemt til at fyldes med den ædle rhinske Drue, og det indtager Pladsen som Nr. 1 blandt Alverdens Vinfade. Paa Billedet her ses det under

Verdens største Vinfad.

Arbejde paa »Oberrheinische Bottich u. Fassfabrik«.

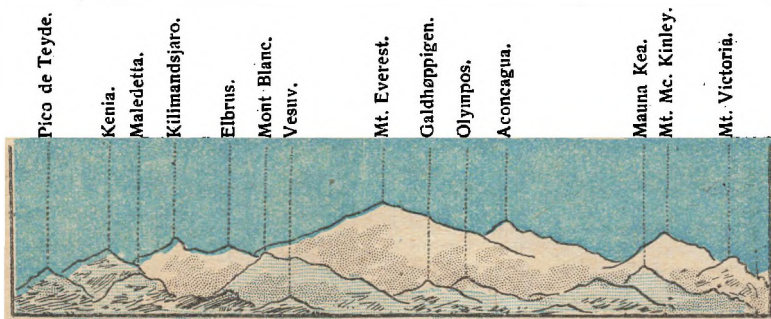
I det skønne Kalifornien trives Appelsinerne udmærket, og den største af disse gyldne Frugter, som er frembragt, stammer da heller ikke hverken fra Valencia eller Messina, men derimod fra Kalifornien. Det er det særdeles vellykkede Eksemplar, som den unge Dame her paa

En velvoksen
Appelsin.

Billedet lige skal til at gøre sig til gode med. Den vejer ikke mindre end ca. 1½ Kilogram, og det er jo svært godt for en Appelsin.

Det højeste Bjerg i Verden er jo som bekendt Mount Everest i Himalaya, der naar 8,882 Meter, og som trods flere Forsøg endnu aldrig er besteg. Afrikas højeste Bjerg er Kilimandsjaro (5893 Meter). I Nordamerika er Mt. Mac Kinley Nr. 1 med 6240 Meter, men

De højeste Bjerge paa Jorden. Vi har her tegnet dem ved Siden af hinanden for at anskueliggøre deres indbyrdes Højdeforhold. Fra venstre til højre: Pico de Teyde (Teneriffa) 3730 Meter. Kenia (Afrika) 5125. Maledetta (Pyrenæerne) 3404. Kilimandsjaro (Afrika) 5893. Elbrus (Asien) 5630. Mont Blanc 4810. Vesuv. 1186. Mt. Everest 8882. Galdhøppigen (Norge) 2560. Olympos (Grækenland) 2918. Aconcagua (Sydamerika) 7035. Mauna Kea (Sandwich-Øerne) 4210. Mt. Mc. Kinley (Nordamerika) 6240. Mt. Victoria (Ny Guinea) 5110

det overgaas af Aconcagua i Sydamerika (7035 Meter). I Australien er Mt. Victoria paa Ny Guinea det højeste, og det overgaar betydeligt det højeste Punkt paa det australske Fastland Mt. Kosciusko, der kun er 2196 Meter. Her i Europa er jo Mt. Blanc i Vestalperne det højeste (4810 Meter).

Det koldeste Sted paa Jorden er Byen Verkojansk i det nordlige Sibirien. Her har man maalt 69° Kulde, den laveste Temperatur, man overhovedet er stødt paa. Imidlertid er der i disse Egne et udpræget Fastlandsklima, og Sommeren er paafaldende varm. Den varmeste Maaned har saaledes en Middeltemperatur af over 15° . Naar nu alligevel Aarets Middeltemperatur bliver $\div 16^{\circ}$, kan man forstaa, hvor bitterlig kold Vinteren maa være. Ganske vist har f. Eks. Framheim i Antarktis en aarlig Middeltemperatur paa $\div 25^{\circ}$ men det er langt mere jævnt fordelt, og den varmeste Maanedes Middeltemperatur naar ikke Nulpunktet. Der er da heller ikke i Framheim maalt Kuldegrader, der kommer paa Højde med Verkojansk. Som Modsetning kan nævnes Massaua

ved det røde Hav. Det er en ren Stegepande. Aarets Middeltemperatur er her $30,2^{\circ}$, den varmeste Maaned er $35,2^{\circ}$ og den koldeste $25,9^{\circ}$. Der er ikke megen Kølighed at finde, men det er ogsaa det varmeste Sted paa Jorden.

Det mindste Fastland. Det kan jo være lidt af en Smagssag, hvad man vil kalde et Fastland. For i Grunden er jo selv det største Kontinent en Ø, der paa alle Sider er omflydt af Vand. Landet udgør jo i

Australlandet, det mindste blandt Fastlandene.

alt kun ca. en Fjerdedel af Jordens Overflade (nøjagtig $29,1$ pCt.), Vandet de tre Fjerdedele ($70,9$ pCt.). Et Sted skal man jo imidlertid sætte Grænsen, og man har da vedtaget at optage Australlandet som en Benjamin i Fastlandenes

Kreds. Det er 7,636,000 Kvadratkilometer.

Hvem var den største Hærfører? Engang — nogle Aar efter den anden puniske Krigs Afslutning — traf Hannibal og hans store Modstander Scipio hinanden ved Kong Antiochus af Syriens Hof. De kom da til at tale om, hvem der vel var den største Feltherre i Verden. Scipio nævnedes Kong Pyrrhus af Epirus, der havde kæmpet med Romerne og sejret to Gange over dem. »Men hvis nu jeg havde sejret over dig,« sagde Hannibal, »hvad vilde du saa have tænkt om den Sag?« »Saa vilde jeg have anset dig for alle Tiders største Feltherre,« svarede Scipio. Svaret lyser af romersk Overmod. Skønt Hannibal jo til sidst led Nederlag, maa Førstepladsen blandt Verdens Feltherrer tilkomme ham. Han er større end baade Aleksander, Cæsar og Napoleon. Ingen af dem havde saadanne Vanskeligheder at kæmpe mod som han. Med en

Hannibal.

Hær af sammenskrabede Lejetropper bragte han det stolte Rom til at ryste i sin Grundvold. Han sejrede ikke, men han var stor i Nederlaget. I de 16 Aar, han laa i Italien — ofte under de mest fortvivlede Forhold —, var der aldrig Antydning af Mytteri i hans Lejr. Baade Aleksander og Cæsar havde oftere Mytteri blandt deres Folk, og Napoleon blev tilsidst svigtet af sine egne Generaler. Det kan ikke nytte at demme efter Resultaterne alene, man maa tage alt i Betragtning, og da tilkommer Kransen Hannibal.

Verdens stærkeste Mand. Der har været mange stærke Mænd i Ver-

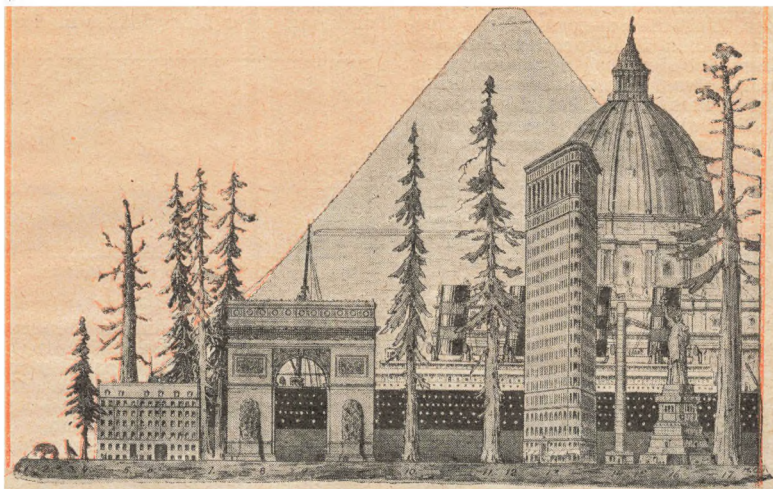
den, og det er der jo da for Resten endnu, og hvem af dem, der har været den allerstærkeste, er det umuligt at afgøre. Skal vi finde en stærk Mand, som anerkendes af alle, maa vi helt tilbage til Sagnetes Verden, hvor den græske Sagnhelt eller rettere Halvgud Herkules (Herkles) staar som et Udtryk for den højeste menneskelige Kraft. Særlig ved at udføre de berømte tolv »Herkulesarbejder« viste han, hvilke

Herkules, Verdens stærkeste Mand.

Kræfter og hvilket overmenneskeligt Mod der boede i ham. Hans Navn er da ogsaa blevet et Ord-sprog. En stærk Mand kalder man »en Herkules«, og man taler om »herkuliske« Kræfter.

De højeste Træer. For en 75 Aar siden fik Amerikanerne en stor Glæde. De havde allerede det største paa saa mange andre Omraader, men nu viste det sig, at ogsaa de største Træer voksede i Amerika. Det var en Pelsværkshandler, A. F. Dowd, der stødte paa en Skov i Kalifornien, hvor der groede nogle uhyre høje Træer, nogle af dem var 100 Meter høje. Herefter var Amerika ogsaa Nr. 1 paa dette Omraade. De berømte Træer er en Slags Fyrretræer, Sequoia gigantea er deres botaniske Navn, og af de rigtig store er der nu ikke saa forfærdelig mange tilbage. Nogle har Stormen væltet, andre har Menneskene fældet, men nu har Staten taget sig af Sagen og fredet dem, der er igen. Ofte bærer de klingende Navne. Et er opkaldt efter General Grant, et andet efter General Sherman og et efter den berømte Humorist Mark Twain. Det sidste er imidler-

Et Par af de største blandt Kaliforniens Kæmpetræer, tegnet ved Siden af nogle kendte, høje Bygningsværker: Keopspyramiden, Peterskirken, Flatiron-Bygningen i New York, Frihedsgudinden og Triumfbuen i Paris samt en moderne Occandamper og et almindeligt Byhus. Af Sammenligningen fremgaar det, hvor vældige disse Skovens Kæmper egentlig er.

tid fældet, men Stubben gør endnu Tjeneste — som Dansegulv. Den er saa omfangsrig, at 16 dansende Par samt Orkester og Tilskuere med Lethed kan finde Plads paa den.

Den største Vedbend i Verden findes i Viskum i Altmark i Tyskland. Den gror op ad Kirketaarnet, og den har i Tidens Løb fuldstændig dækket dette. Men den livskraftige Plante har ogsaa en ærverdige Alder, idet

Verdens største Vedbend.

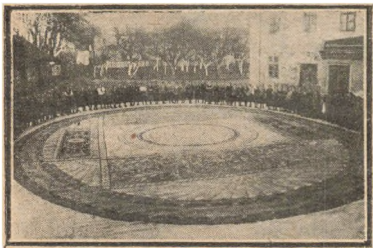
den er flere Hundrede Aar gammel.

Det største Kolonirige. Vi har før omtalt, at det britiske Rige er det største paa Jorden. Og ser vi ikke paa Helheden, men paa Kolonierne, Besiddelserne i fremmede Lande, saa bliver England stadig Nr. 1, idet dets Kolonier og »Indflydelsessfærer« omfatter ikke mindre end 40 Mill. Kvadratkilometer, omtrent lige saa meget som Asien. Nr. 2 bliver Rusland, som uden for Europa hersker over et Omraade paa ca. 16½ Mill. Kvadratkilometer. Endelig er Frankrig Nr. 3 med ca. 12 Mill. Kvadratkilometer.

Nr. 1 blandt Planeterne er Jupiter, hvis Diameter er 145200 Kilometer. Nr. 2 er Saturn, hvor Diameteren er 123060 Kilometer. Saa kommer der et betydeligt Spring

til Uranus, der maaler 56,000 Kilometer i Diameter. Nr. 4 er Neptun med 53,000 Kilometer og Nr. 5 Jorden med 12,756 Kilometer. Men alle disse Tal blegner i Sammenligning med Solens Størrelse, dens Diameter er nemlig 1,390,000 Kilometer.

At dette er et Kæmpetæppe, fremgaar jo med al ønskelig Tydelighed af Billedet. Man sammenligne blot de omkringstaaende Personer med det udbredte Tæppe, og man vil da have et Indtryk af dettes uhyre Dimensioner. I Virkeligheden er det ogsaa det største Tæppe i Verden. Saa findes det naturligvis i Amerika, vil man uvilkaarlig udbryde, for enhver kender Amerikanernes Smag

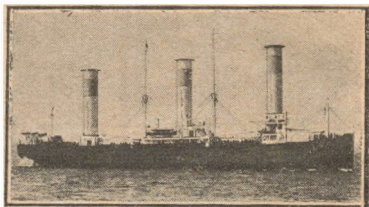

Kæmpetæppet.

for det kæmpemæssige og deres Lyst til at være Nr. 1 paa alle Omraader. Det slaar ogsaa meget godt til i dette Tilfælde, Tæppet er bestilt af et Firma i New York, men Arbejdet er udført i Wien, og dette Billede er taget, inden Kæmpetæppet forlod Østrigs Hovedstad.

Verdens besynderligste Skib kan man med Rette kalde det nye Flettner-Rotorskib »Barbara«, der nylig løb af Stabelen og fra Bremens Havn tiltraadte sin første Rejse. Disse Rotorskibe, der er opfundne af den tyske Ingeniør Flettner, repræsenterer det nyeste paa Skibsfartens Omraade, men de er for saa vidt gammeldags, som det er Sejlskibe — omend uden Sejl. De tre vældige Cylindre, der

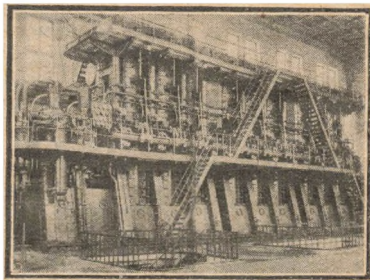
ligner Skorstene, er lavede af Møt og drives af en Elektromotor omkring deres Længdeakse med en

Det nye Flettner-Rotorskib »Barbara«.

Fart, der staar i Forhold til Vindens Styrke og Retning. Gennem denne Rotation fordeles Vindtrykket sig i en Sugning paa Cyllinderens Forside og et Tryk paa dets Bagside, og paa denne Maade drives det mærkelige Skib frem.

I Hamborgs Elektricitetsværker findes Verdens største Dieselmotor. Det er en kæmpemæssig ni-Cylinders Totaktsmaskine med ikke mindre end 15,000 Hestkræfter.

Den vældige Dieselmotor i Hamborg.

Den findes paa NeuhoF-Værket og regnes med Rette for et af moderne tysk Tekniks Vidundere.

Jordens største Indsø er det kaspiske Hav. Men i en tidligere Jordperiode har det utvivlsomt staaet i Forbindelse med baade det sorte Hav og det nordlige Ishav. Der foregaar imidlertid en voldsom Fordampning i disse Eg-

ne, og det er den, der efterhaanden har gjort Havet til en Indsø. Dets Spejl ligger nu 26 Meter under

Det kaspiske Hav,
Jordens største
Indsø.

det sorte Havs Flade, og det synker stadig trods Tilløb fra de mange store Floder. Det dækker over en Flade paa 438,000

Kvadratkilometer, og der er et stort Spring fra det til den næststørste Indsø Øvreren i Nordamerika, som er 82,350 Kvadratkilometer. Til

Sammenligning

tjener, at Venern er 5,570 Kvadratkilometer.

Flyvningens Nr. 1'er. Flyvning er jo en moderne Sport eller maa-ske rettere Videnskab. Det er den moderne Tids Teknik, der har naaet de store og afgørende Resultater. Alligevel, naar vi søger den Mand, som var den første, der vovede sig »paa Vingernes«, maa vi langt tilbage i Tiden. Der har i Aarhundreder været Mennesker, der drømte den store Drøm om at kunne flyve som Fugle, og som ogsaa virkelig har eksperimenteret med Sagen, og »den første Flyver« maa vi søge helt tilbage i de gamle Myter. Det var Ikaros, Dædalos' Søn. Hans kunstfærdige Fader havde lavet Vinger til sig og Sønnen og befæstet dem med Voks. Han havde før Flugten advaret Sønnen mod at stige for højt, for saa kom han Solen for nær, og det vilde blive skæbnesvangert. Men den unge Mand blev saa beruset af Flugten og Farten, at han glemte Faderens Advarsel og steg og steg, indtil Solen smeltede Vingernes Voks, og han styrtede ned i det Hav, som efter ham kaldtes det ikariske. Han er naturligvis kun en Sagnfigur, men hans Skæbne er

symbolsk. Talrige, fantasirige og dristige Mænd fulgte i Aarhundredernes Løb hans Spor, men de fleste led ogsaa hans Skæbne. Det blev først den nyere Tid, der førte Ikarosdrømmen ud i Virkeligheden. Den 6. Marts 1896 lykkedes det Amerikaneren Samuel Langley at sende en lille Flyvemaskine, der blev drevet frem af en Motor, over Potomacfloden, men den var ikke indrettet paa at bære nogen Passager, og Langleys senere Forsøg mislykkedes. Pladsen som Nr. 1 blandt Flyvningens Helte tilkommer en anden Amerikaner Wilbur Wright, der foretog den første virkelige Aeroplanflugt i en Maskine, han havde konstrueret sammen med sin Broder Orville. Det skete 17. December 1903, og denne Dato er altsaa den moderne Flyvemaskines Fødselsdag. Det er ikke engang 25 Aar siden, og dog falder det os nu, hvor en Flyvemaskine i Luften er et ganske dagligdags Syn, temmelig vanskeligt at forestille os, hvilken Sensation de første beskedne »Hop« i Luften vakte. Der fulgte nu en Række sensationelle Begivenheder paa dette Omraade. Den 12. September 1906 lykkedes det den danske Ingeniør Ellehammer at hæve sig over Jorden ved Hjælp af en Flyvemaskine. Derefter fulgte Santos Dumont i Frankrig (12. December 1906) og 13. Januar 1908 Farmans berømte Kilometerflugt. 25. Juli 1909 foretog Blériot sin berømte Flugt over Kanalen. Herhjemme var Alfred Nervø den første, der fløj over København, og Robert Svendsen den første, der passerede Sundet i Flyvemaskine.

Efterhaanden, som Teknikken udviklede sig, satte man sig større og større Maal. Man begyndte nu

Lindbergh.

at drømme om at passere Atlanterhavet i Flyvemaskine. Det lykkedes i 1919 for den amerikanske Søofficer A. C. Reid, dog med Mellemlanding paa New Foundland og Azorerne. En Maaned senere udførte imidlertid Englænderen John Alcock og Amerikaneren Arthur W. Brown en endnu større Bedrift, idet de fløj fra New Foundland til Irland uden Mellemlanding. Det var en Tur paa 1960 engelske Mil, og den varede godt 16 Timer. Alle disse Bedrifter blegner dog i Sammenligning med den Flyverpræstation, som i Maj Maaned 1927 udførtes af Svensk-Amerikaneren Charles A. Lindbergh, der den 20. Maj startede fra New York og naaede Paris den 21. om Aftenen efter en Flugt paa 34 Timer. Nogle Dage i Forvejen havde Franskmandene Nungesser og Coli gjort Forsøget, idet de var startet fra Flyvepladsen i le Bourget ved Paris. Men de og deres Maskine forsvandt sporst. Lindbergh var alene i sit lille, men kraftige Ryan-Aëroplan, og det var formodentlig denne hans Dristighed, der frelste ham, idet den værste Fare, han mødte undervejs, var det Isdække, som ude over Atlanterhavet lagde sig paa Maskinen og var lige ved at trykke den ned i Bølgerne. Havde der været to Mand om Bord, var det sikkert gaaet galt. For øvrigt har Lindbergh selv udtalt, at han var i en langt større Fare, da han var landet ved le Bourget, og da man altsaa skulde vente, at al Fare var overstaaet. Da styrtede nemlig den begejstrede Folkemængde løs paa ham og hans Maskine med en saadan Voldsomhed, at han nær var blevet kvalt og revet i Stykker paa een Gang. I Begyndelsen af Juni passeredes Atlanterhavet for anden Gang uden Mellemlanding af Amerikanerne Chamberlin og Levine.

Allerede i 1924 var det lykkedes at flyve omkring Jorden. Men her var der naturligvis ikke Tale om

en Flyvning uden Mellemlanding, hvilket blandt andet med al ønskelig Tydelighed fremgaar af den Omstændighed, at Turen varede ikke mindre end 6 Maaneder, to Maaneder længere end beregnet. Det var fire amerikanske Flyvere: Smith, Nelson, Harding og Arnold, der udførte Bedriften. Der

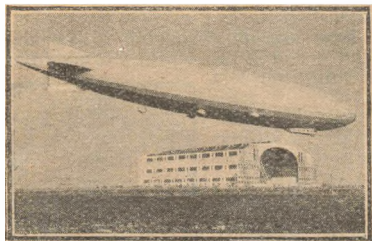

Efter Hjemkomsten. De amerikanske Verdensflyvere hædres ved en særlig Tak-skrivelse fra Præsidenten.

startedes med fire Maskiner fra Californiens Stillehavskyst, derfra gik det mod Nord over Aleuterne, Kamschatka og videre ned langs Østasien over Japan, Shanghai, Bagindien, Forindien, Lilleasien, Strasbourg, Paris, England, Skotland og Færøerne. Her gik en af Maskinerne tabt, en var allerede tidligere gaaet ud af Spillet. Derfra fløj man videre over Island, Grønland og Labrador tilbage til Udgangspunktet i Nærheden af Los Angeles. Hele Ruten var om trent 42,000 Kilometer, men det havde jo ogsaa taget Tid. Herhjemme har som bekendt Kaptajn Botved udført en imponerende Be-

drift ved sin Flyvning til Tokio og tilbage igen.

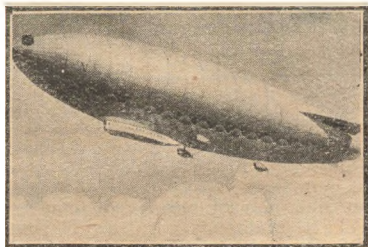
Luftballoner og Luftskeibe. Menneskets Drøm om at kunne flyve gav sig ogsaa andre Udslag end Forsøgene paa at lave en Flyve-

»Z. R. 34« ankommer til Lakehurst efter sin berømte Sejlads over Atlanterhavet.

maskine. Man forsøgte sig ogsaa med Luftballoner og siden med styrbare Balloner eller Luftskeibe. Det var paa dette Omraade, man først naaede et Resultat. Det første Skridt til Luftens Beherskelse blev allerede gjort i »Oplysningens Aarhundrede«, det attende. Den 5. Juni 1783 steg Brødrene Montgolfiers første Ballon op fra den franske By Annonay. Samme Aar fulgte (26. August) Charles' første Ballon. Navnene Montgolfier og Charles er altsaa de første paa dette Omraade. Den 21. November 1783 gik to Mænd op med en Montgolfière og slap godt fra det dristige Forsøg. Det var første Gang, at der var Mennesker med paa en saadan Himmelflugt, og man ser altsaa, at 1783 var et rigtigt »Flyveaar«. Nu havde man altsaa Ballonen, nu gjaldt det om at lære at styre den. I saa Henseende gik det kun langsomt. Man maatte vente over 100 Aar, før der blev naaet noget virkeligt Resultat. Det var Santos Dumont, der naaede det, idet han 19. Oktober 1901 med sit cigarformede Luftskeib sejlede omkring Eiffeltaarnet i Paris. Hermed var det bevist, at et styrbart Luftskeib var en Mulighed. I 1906 foretog

Grev v. Zeppelin sin første vellykkede Prøvefart over Bodenseen, og skønt et senere bygget Luftskeib blev ødelagt, fortsatte han sine Eksperimenter, og det blev hans Luftskeibstype, som fik størst Betydning. Blandt Luftskeibenes betydeligste Bedrifter kan nævnes følgende: Det engelske Luftskeib »R. 34« gik fra Skotland til Amerika, en Tur paa 3100 engelske Mil, og vendte derefter tilbage (Juli 1919). Det i Tyskland for amerikansk Regning byggede Luftskeib »Z. R. 3« (siden omdøbt til »Los Angeles«) forlod 12. Oktober 1924 Friedrichshafen, gik over Atlanterhavet og ankom 15. Oktober til Lakehurst i U.S.A. Afstanden var 8150 Kilometer, og Turen varede 81 Timer og 17 Minutter. Den berømteste Luftskeibsfærd — absolut Nr. 1 paa dette Omraade — er dog den, som det i Italien byggede Luftskeib »Norge« foretog (1926)

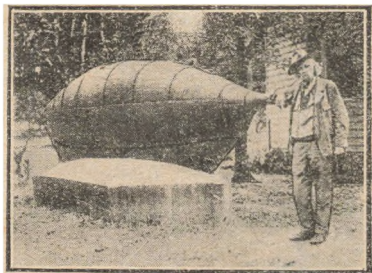

»Norge«, Luftskeibet, der førte Amundsens over Nordpolen.

med Roald Amundsens Nordpolsekspedition. »Norge« gik først fra Rom til Spitsbergen. Derfra gik det over Nordpolen til Teller i Alaska, en Tur paa 2700 engelske Mil.

Nr. 1 af alle Undervandsbaade er den, vi her bringer et Billede af. Det maa ganske vist forstaas med en vis Begrænsning, for det er ikke den første, der overhovedet er blevet bygget. Menneskene har allerede gennem Aarhundreder beskæftiget sig med Spørgsmaalet.

om man virkelig kunde lave en Baad, der bevægede sig under Havets Overflade, og bl. a. byggede jo allerede Robert Fulton en saadan Undervandsbaad. Men den eksisterer ikke mere, og blandt alle de Fartøjer af denne Type, som nu findes, er denne her Nr. 1. Den findes i New Orleans, hvor den opbevares som et Minde om en bevæget og ulykkelig Periode i Byens Historie. Det var mod Slutningen af den store amerikanske Borgerkrig. Det begyndte at knibe for Sydstaterne. Trods al deres

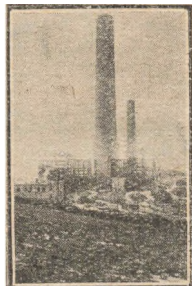

Den ældste Undervandsbaad. Den bevogtes af en gammel Sydstatsveteran fra Borgerkrigen.

Tapperhed og Dygtighed kunde Sydens Mænd ikke længere klare sig mod Nordstaternes Overlegenhed i Folketal og Kapital. Til Søs var Norden efterhaanden blevet helt overlegen, og dets Flaade blokerede nu Sydens Havne. Byen New Orleans saa horigennem sin Eksistens truet, og man spekulerede derfor af al Magt paa et Midde til at bryde Blokaden. Og saa var det, at denne mærkelige Indretning blev udtænkt og bygget. Meningen var jo, at den skulde snige sig ind under Krigsskibene og sprænge dem i Luften. Synderlig stor var Baaden ikke; der var kun Plads til to Mand i den, og de maatte drive den frem ved Haandkraft. Det var altsaa en meget primitiv Indretning, og nogen Succes blev den da heller ikke.

Der blev gjort to Forsøg med den, men de mislykkedes begge, og saa kom Freden. Men endnu opbevares den gamle, besynderlige Baad som et Minde om det fortvivlede Mod, hvormed Sydens Mænd forsvarede, hvad de ansaa for deres retfærdige Sag.

Den største Skorsten i Verden findes ved Kobberminen Anaconda i Montana. Det kostede seks Maaneders Arbejde at opføre den, men det er da ogsaa blevet en Skorsten, der kan forslaa noget. Den er ca. 165 Meter høj, med andre Ord højere end Spirene paa Domkirken i Köln. Ved Toppen er den indvendige Diameter 18 Meter, og der er til Opførelsen medgaaet 6,672,214 Mursten.

Den store Skorsten i Anaconda.

„Duksen“ blandt Melonerne.

Denne Melon vejer 14 Kilo, og den er Indehaver af Duksepladsen blandt Melonerne. Den er vokset i det solrige Kalifornien, som baade er Kæmpetræernes og Kæmpefrugternes Land.

Verdens største Kornelevator findes i Baltimore i U. S. A. Det har ikke været nogen billig Historie at anlægge den, for den har kostet 33 Millioner Kroner, men saa er den ogsaa blevet noget ganske ekstra. Paa Grund af dens store Udstrækning kan flere Skibe

losse ved den paa samme Tid, og den kan tage mod adskilligt, for den har Lagerplads til over 1 Mil-

Kornelevatoren i Baltimore.

lion Hektoliter Korn. Det gaar ogsaa hurtigt med Losningen, idet den kan besørge ikke mindre end 50,000 Hektoliter i Timen.

Først til Polerne. I mange Aar var der et heftigt Kapløb mellem de Opdagelsesrejsende om at naa Jordens to Poler. Megen Tapperhed, Udholdenhed og Energi blev sat ind paa at naa disse

Robert Peary.

Maal, der i Grunden ikke skulde synes saa særlig fristende, da jo dog enhver

Polflyveren Byrds Maskine.

kunde forudse, at ved Polerne var der kun Is og Sne. Nu er begge Maalene jo naaet. Allerede den 6. April 1909 naaede Robert Peary Nordpolen, og skønt hans Resultater siden blev draget i

Tvivl, maa man gaa ud fra, at han har været der. Den 14. December 1911 hejste Roald Amundsen det norske Flag over Sydpolen, og godt en Maaned ef-

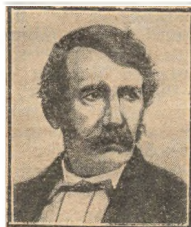

Roald Amundsen.

ter naaede ogsaa Englænderen Scott Sydpolen, men han og hans Ledsagere omkom paa Hjemrejsen. Siden har der ingen været paa Sydpolen, men Nordpolen er i Løbet af 1926 blevet overfløjet to Gange, først af Amerikaneren Byrd i Aeroplan, siden af Amundsen paa hans berømte Færd med Luftskeibet »Norge«.

Den største Opdager. Hvem er den største af Jordens Opdagere? Det er jo ikke saa let at afgøre,

for der mange og store. Nogle vil holde paa Kolumbus, andre paa Magellan eller Vasco da Gama. David

David Livingstone.

Livingstone, den utrættelige Afrikaforsker og Missionær, har faaet Hædersnavnet »Kongen blandt de Opdagelsesrejsende«, og han fortjener dette Navn, for han har udforsket større Strækninger end nogen anden. Imidlertid kan det jo være tvivlsomt nok, om han ogsaa i vore Dage kan bevare Pladsen som Nr. 1. Maaske

tilkommer denne i Virkeligheden Roald Amundsen, der var Nr. 1 paa Sydpolen, den første, der gennemsejlede Nordvestpassagen, og som jo endelig fløj over Nordpolen.

»Al Musiks Konge« har man kaldt Beethoven, og heri ligger der en Anerkendelse af, at han er den

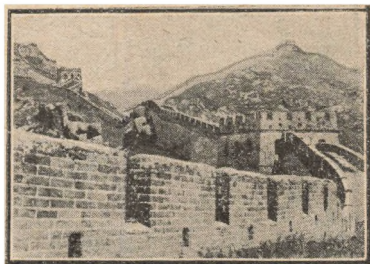

Beethoven.

største, den dybeste, den vældigste af alle Musikkens Mestre. Man kan vist faa de fleste Musikvenner til at underskrive denne Dom, selv om der jo ogsaa nok her — som overalt, hvor det gælder Begrebet Berømmelse — vil hæve sig oppositionelle Røster. Man har sagt om Bachs »Wohltemperiertes Klavier« og Beethovens Klaversonater, at hvis al anden Klavermusik gik til Grunde, men disse to Værker blot reddedes, da vilde man gennem dem have et tilstrækkeligt Kendskab til Klavermusikken, ja, til Musikken i det hele taget i det attende og nittende Aarhundrede. Saa stor Betydning tillægger man altsaa blot en enkelt Side af Beethovens Værk, og det er da ikke underligt, at man, naar man tager hele hans mægtige Virke i Betragtning, kan tildele ham en absolut Førsteplads blandt Musikkens Stormænd.

Den største Mur i Verden og for Resten ogsaa det største Bygningsværk i det hele taget er den berømte kinesiske Mur, der strækker sig over 3000 Kilometer, fra Havet til Ørkenen Gobi. Den er opført som et Værn mod de vilde mongolske Stammer, der i sin Tid søgte at trænge ind i det rige Kina, og den blev paabegyndt af Kejser Tschinshivanti o. 200 f.

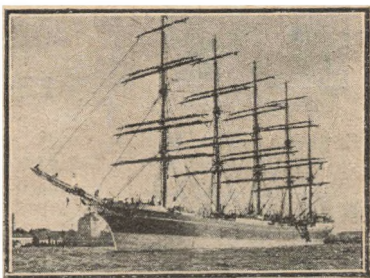
Kr. Men det varede ganske vist ca. 1000 Aar, før den blev færdig. Skønt den nu for længst har mistet sit Værd som Forsvar for

Den kinesiske Mur.

Landet og mange Steder ligger i Ruiner, kan den ikke andet end imponere enhver, der faar den at se. Den indeholder lige saa meget Materiale, som der vilde medgaa til at rejse tyve Pyramider paa Størrelse med Cheops', og hvis man tænkte sig den bygget i Europa, vilde den naa fra det nordlige Ishav til Krim.

Det største Sejlskib. Sejlskibenes Storhedstid er længst forbi. Dampene har for længst taget Luven fra dem og henvist dem til en beskeden Plads paa Havene. Men

»København«, Verdens største Sejlskib.

endnu færdes dog »Havets stolte Svaner« over Vandene og viser deres hvide bugnende Sejlmasser.

Det største af alle Nutidens Sejlskibe tilhører Danmark, det er Ø. K.s velkendte Øvelsesskib, den stolte Femmaster »København«.

Den store Spejlkikkert i Mount Wilson Observatoriumet.

Stjernelyset og ved at tilbagekaste det fremkalder den ønskede Forstørrelse, er ikke mindre end

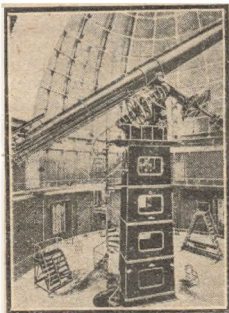
2½ Meter i Tværmaal. Ogsaa den største eksisterende Linse-kikkert findes i de forenede Stater,

nemlig i Yerkes Observatoriumet i Williams-bay ved Chicago,

der er skænket af den amerikanske Rigmand C. J. Yerkes. Linsen i denne Kikkert er 1,2 Meter i Tværmaal, saa man forstaaer, at det er kæmpemæssige Dimensioner, det drejer sig om.

Verdens længste Skæg besiddes

Verdens største Kikkert, som vi her bringer Billeder af, findes begge i U.S.A. Den største Spejlkikkert er anbragt i Mount Wilson Observatoriumet i Kalifornien. Det kæmpemæssige Spejl, som opfanger

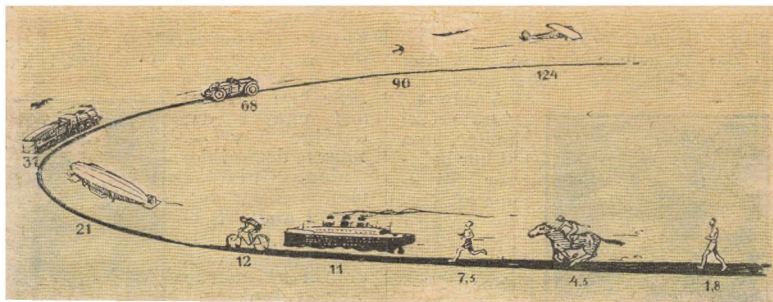
Verdens største Linse-kikkert.

ntvivlsomt af Zach. T. Wilcox i Carson i Nevada. Naar han lader det hænge frit ned — hvad har dog naturligvis ikke kan indlade sig paa i det daglige Liv —, naar det ikke alene Gulvet, men rækker ogsaa et godt Stykke frem paa dette. Og Wilcox er vel at mærke en velvoksen Mand. Men det har ogsaa kostet Tid og Taalmodighed at naa saa vidt. Wilcox begyndte at »lade Skægget staa« i 1881, og det har staaet siden. Han har afgivet et bestemt Løfte om aldrig at lade det klippe.

Zach. T. Wilcox, Indehaveren af »Skægerekorden«.

Den største Hastighed. Hvad er det hurtigste i Verden. Ja, det kommer jo i høj Grad an paa, hvordan vi regner, om vi nøjes med levende Væsener, eller vi ogsaa tager Maskiner med eller muligvis strækker os helt til Naturkræfterne. Hvis vi gør dette sidste, saa bliver den elektriske Gnist og Lyset saa langt Nr. 1, idet begge Hastighed, beregnet pr. Sekund, er ikke mindre end 300,000,000 Meter. Hertil er dog at bemærke, at dette enorme Tal kun gælder Elektriciteten i Luften, skal den gennem en Ledningstraad, gaar det ikke nær saa hurtigt, omend ellers med en rigtig pæn Fart, nemlig 11,800,000 Meter i Sekundet. Jordens Omdrejning om Solen foregaar med en Hastighed af 29,760 Meter i Sekundet, derimod er Jordens Omdrejning om sin egen Akse betydelig langsommere, nemlig (ved Ækvator) 465 Meter. Lyden bevæger sig gennem Luften (ved en Temperatur af 0°) med en Ha-

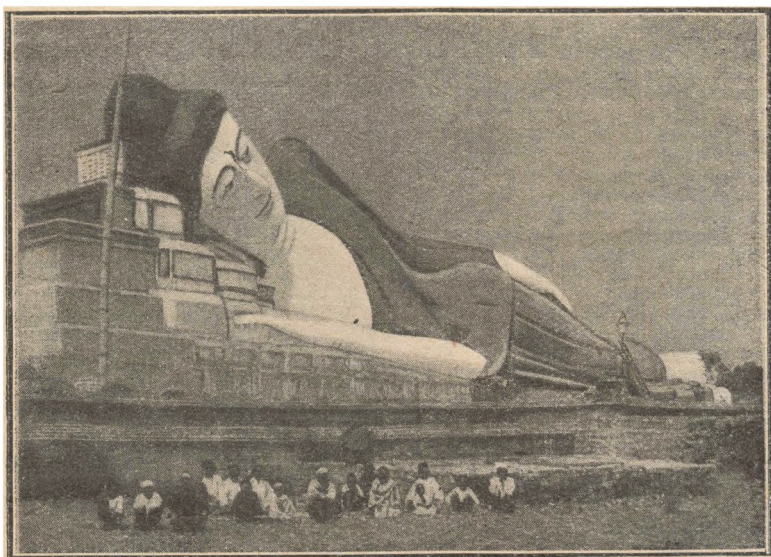

Et ejendommeligt Væddeløb. Dette Billede anskueliggør, hvor hurtigt forskellige levende Væsener og Maskiner bevæger sig i Forhold til hinanden. Man maa tænke sig, at de alle har startet samtidig, og at de nu har bevæget sig fremad med fuld Fart i et Sekund. „Løbet“ vil med Glans være vundet af Flyvemaskinen, men det er ogsaa en af de hurtigste Typer. Nr. 2 bliver den lille, pilsnare Svale, Nr. 3 en Væddeløbsautomobil, Ørnen og Verdens hurtigste Tog kæmper om Pladsen som Nr. 4, saa kommer Luftskeibet, en meget hurtig Cyklist, en af de store Oceandampere, en Hurtigløber, en Rytter i Galop og en Mand i hurtig Gang. Tallene angiver, hvor mange Meter hver af Deltagerne er kommet frem i Løbet af et Sekund.

stighed af 333 Meter i Sekundet. En Flyvemaskine, men vel at mærke en af de hurtigste, bygget til at sætte Rekord, kan naa en Hastighed af ca. 124 Meter (saavel her som i det følgende regnes der pr. Sekund). Men den hurtigste blandt Fuglene giver ikke Menneskenes Kunstfugl saa forfærdelig meget efter. En Svale kan nemlig flyve med en Fart paa ca. 90 Meter. En meget hurtig Automobil, bygget til Væddeløb, kan naa ca. 68 Meter. Det hurtigste Jærnbane-tog i Verden, der løber mellem Camden og Atlantic City, farer frem med en Hastighed af 31,2 Meter, medens almindelige Hurtigtog maa nøjes med ca. 23—28 Meter. En Ørn er hurtigere end et regulært Eksprestog, idet dens Fart er ca. 31. Persontog maa gennemgaaende nøjes med en 16—22 Meter, og en Brevdue er lige saa hurtig, idet den kan tilbagelægge 21 Meter pr. Sekund. Det styrbare Luftskeib er betydelig langsommere end Flyvemaskinen. Vi har allerede omtalt, at denne sidste kan naa op paa ca. 124 Meter, i Almin-

delighed er Farten dog kun ca. 48 Meter; men Luftskeibet er langsommere, det naar kun ca. 21 Meter. En Skøjteløber, der forstaar at bruge Benene, kan komme frem over den blanke Isflade med en Fart af 12 Meter i Sekundet, og han er altsaa hurtigere i Vendingen end en stor Oceandamper, som kun gaar frem med en Gennemsnitshastighed af 11 Meter.. En Hurtigløber kan paa en kort Distance naa en Fart af 7,5 Meter, en Cyklist i jævn Fart mellem 6 og 7, men betydelig hurtigere, naar han lægger Kræfterne i, en Hest i Galop 4,5 og en Fodgænger i hurtig Gang 1,8 Meter. Alle disse er jo hurtige. Men gaar vi den modsatte Vej og spørger om den langsomste, ja, saa maa Prisen tilkendes Sneglen, som arbejder sig frem gennem Verden med den beskedne Fart af 0,0015 Meter.

Verdens største Statue. Naar man spørger, hvor Verdens største Statue befinder sig, vil vel de fleste tænke paa den mægtige Frihedsgudinde ved Indløbet til New Yorks Havn. Men hvor vældig denne berømte Kvindeskikkelse

Verdens største Statue — den vældige, liggende Buddhafigur ved Pegu i Bagindien.

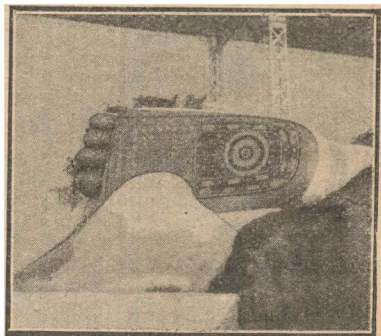
end er, saa er den dog ikke Nr. 1. Selve Figuren er nemlig 47 Meter høj, og dette Tal overgaas langt af en anden Statue, der findes i Bagindien, og som for et halvt Hundrede Aar siden pludselig kom for Dagens Lys paa en ejendommelig Maade. I 1881 var Englænderne i Færd med at anlægge Banen mellem Mandalay og Rangoon, og de var nu naaet hen i Nærheden af Pegu, en ældgammel By, anlagt i det sjette Aarhundrede. Egnen er sumpet, og Ingeniørerne manglede Stenmateriale. Midt i den yppige Jungle fandt de inidlertid en Høj, bevosket med Træer, og da de gravede i den, opdagede de til deres Forbavselse, at den i Virkeligheden bestod af kunstige Sten. Det tykke Jordlag, som dækkede den, blev nu fjernet, og derved kom en kolossal, liggende Buddhastatue for Dagens

Lys. Figuren er ikke mindre end 60 Meter lang, og den er saaledes ubestridt den største eksisterende Fremstilling af en menneskelig Skikkelse. Men naturligvis kan den, paa Grund af sin ejendommelige Stilling, ikke i Højde maale sig med adskillige andre Statuer. — saaledes ikke med Frihedsgudinden, der jo ogsaa staar paa en 47 Meter høj Sokkel. For øvrigt havde Birmanerne aldeles glemt, at den store Buddha overhovedet eksisterede. Men da den nu blev draget frem, strømmede de til i store Skarer, og det blev betragtet som et fortjenstfuldt Arbejde at smykke Statuen med Farver og Forgyltning, ja, selv dens Fodsaaler blev med stor Bekostning smykkede med brogede Glasmosaikker.

Til Sammenligning tjener, at den i Oldtiden saa meget beundrede og

omtalte Kolos paa Rhodos skal have været 32 Meter høj. Den store Sfinks i Ægypten er 20 Meter høj og 57 Meter lang, — i Længde naar den altsaa ikke Buddhaen ved Pegu, og den er jo i øvrigt kun for Hovedets Vedkommende en Fremstilling af et menneskeligt Væsen. Meget berømt er de to saakaldte Memnonstøtter i Ægypten, der oprindelig var 21 Meter høje. De forestiller i Virkeligheden Kong Amenophis III. Ved et Jordskælv i Aar 27 f. Kr. styrtede Overdelen af den ene af Statuerne ned, og der viste sig siden det mærkelige Naturspil, at der, naar Morgensolen faldt paa den, fremkom en Lyd omtrent som af

var Søn af Morgenrødens Gudinde Eos, og som blev dræbt i den trojanske Krig. Den ejendomme-

Buddhas Fodsaal. Da den store Statue ved Pegu ved et rent Tilfælde var blevet fundet og derefter afdækket, ilede de indfødte til for at tilbede den og smykke den paa forskellig Vis. Selv Fodsaalerne blev smykkede med brogede Glasmosaikker.

lige, syngende Lyd udlagde de som hans Svar paa Moderens Morgenhilsen.

Verdens største Tromme. Man skal som bekendt høre en Del, før Ørerne falder af en, og de Mennesker, som har haft Lejlighed til at høre Trommen her i Virksomhed, vil sikkert erkende, at Mundheldet har Ret, det har utvivlsomt været en virkelig haard Tørn for deres Trommehinder. Monstrummet er naturligvis lavet i Amerika, i Filadelfia, og hvor kæmpemæssig den i Grunden er, ses bedst ved at sammenligne den med den unge Dame, som staar ved Siden af den og gør Forsøg paa at »traktere« den.

Kæmpetrommen fra Filadelfia.

„Memnonstøtterne“ i Ægypten hører til Verdens berømteste Kolossalstatuer og er maaske dens ejendommeligste Mindesmærke. De forestiller i Virkeligheden begge to Kong Amenophis III.

en Streng, der springer. Grækerne mente, at Statuerne forestillede den mytiske Konge Memnon, der

Det regnrigeste Sted paa Jorden er Tsjerrapundschi i Bengalen, naar man vel at mærke taler om Højden af det aarlige »Nedslag«. Derimod er det saa langt fra det Sted paa Jorden, hvor det regner hyppigst, for i Indien har de jo deres »Regntid« og deres »Tørtid«, og i Henseende til Regndagenes Antal vilde Tsjerrapundschi komme til at staa langt tilbage f. Eks. for Bergen. Men naar det regner derovre, saa kan det ogsaa forslaa noget. Hvis intet af den faldne Regn fordampede eller løb bort, vilde den dække Overfladen i en Højde af 1163 cm. Som Mod-sætning kan nævnes Kairo i Ægypten, hvor den aarlige Regnhøjde kun er 3 cm. — For Københavns Vedkommende er den 56 cm.

Bryllupskagen spiller i England og Amerika en betydelig Rolle, og det var da ogsaa ved et amerikansk Bryllup,

Verdens største Bryllupskage. Der var 2000 Gæster ved Brylluppet, og hver eneste af dem fik et Stykke af Kagen.

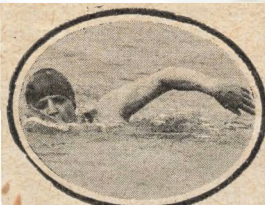
den ikke, for denne Type blev præsenteret for de undrende Gæster. Verdens absolut største Kage bliver den ikke, for denne »Æresplads« tilkommer den tidligere omtalte Kæmpekage fra Zeithain i Tyskland. Men blandt Konditorfagets Me-sterværker er den en absolut Nr. 1. Der blev brugt 200 Kilo-gram Sukker, lige saa meget Mel og syv Kasser Æg til denne »Skyskraber«. Men den skulde ogsaa slaa til til 2000 Bryllupsgæster, — og det gjorde den.

Den engelske Kanal har i lange

Tider fristet de dristige Svømmere. Den første, for hvem Forsøget lykkedes, var Englænderen Kaptajn Matthew Webb, der i August 1875 svømmede fra DoverSands til Sangatte paa den franske Kyst, en Distance paa 39 engelske Mil. Han brugte 22 Timer og 45 Minutter til Turen. Saa gik der mange Aar, og først i 1911 lykkedes det en anden Englænder, Thomas W. Burgess, at gøre ham Bedriften efter. Siden er der foretaget adskillige

Kaptajn Webb, den første, som svømmede over Kanalen.

Gertrude Ederle, den første Kvinde, som fuldførte Kanalsvømningen.

Svømninger over Kanalen, i Aaret 1926 alene ikke mindre end fem. Den første Kvinde, som kom over, var Amerikanerinden Gertrude Ederle i August 1926. Hendes Rute var ca. 31 eng. Mil, og hun brugte 14 Timer og 31 Minutter til Turen. Faa Dage efter fandt den berømte

Mille Gade paa Vej over Kanalen.

Kanalsvømning Sted, ved hvilken den danskfødte Amerikanerinde Mille Gade-Corson fuldførte den samme Bedrift, idet hun svømmede fra Kap Gris-Nez til Dover paa 15 Timer og 39 Minutter. Mille Gades smukke Sportsbedrift har jo særlig Interesse for os som hendes Landsmænd, men den vakte ogsaa Opmærksomhed over hele Verden, og der tilkommer hende en Plads som Nr. 1, idet hun er den første Moder, der har svømmet over det vanskelige Farvand.

Den højeste Vulkan i Verden er Cotopaxi i Equador. Den er 5,943 Meter. En anselig Højde naas ogsaa af Mauna Loa paa Hawaii, der er 4170, og Erebus paa Sydpolarlandet, der er 4054 Meter. I Europa er Ætna Nr. 1 (3274 Meter). Hekla er 1560 Meter og Vesuv 1223.

Den største Strømpe i Verden ses her paa Billedet. Der skulde jo en ganske antagelig Fod til,

for at den kunde komme til at passe, og den er naturligvis heller ikke beregnet for noget Menneske. Den blev for et Par Aar siden lavet med et ganske bestemt Formaal for Øje. Baade i England og Amerika er det en gammel Skik, at

Børnene Juleaften hænger en Strømpe op ved Kaminen, og det er saa Julemandens Pligt at fylde den

Verdens største Strømpe, den kæmpemæssige „Julestrømpe“ i New York.

Cotopaxi, den højeste, virksomme Vulkan i Verden. Den er 5943 Meter.

med Gaver til Julemorgen. Denne Kæmpe er ogsaa en Julestrømpc, og den blev hængt op paa et Hus i Femte Avenue i New York, hvor der blev samlet ind til Julegaver til fattige Smaa børn. Strømpen naaede fra tredje Sal ned til Gaden, og den hang der ikke for-gæves.

Smaa Folk, men en stor Mundharmonika kan antage meget betydelige Dimensioner, hvad Billedet her til fulde viser. Men det er ogsaa

Det musikalske Dvergægtepar med deres kæmpemæssige Mundharmonika.

det største eksisterende Eksempel og tilhører Ægteparret Packard, der her ses trakterende det ejendommelige Instrument i fuld Harmoni. Harmonikaen er lige saa lang, som Fru Packard er høj, men det vil nu ikke sige saa meget,

som man skulde tro, for baade hun og hendes Mand er Dværge.

Hvem faar de fleste Breve? Nutidens Postvæsen er jo en meget kompliceret og omfattende Indretning; det fungerer over hele Verden, men der er selvfølgelig en ikke ubetydelig Forskel paa, hvor meget det bruges i de forskellige Lande. Man kan trygt gaa ud fra, at det Land, som anvender sit Postvæsen stærkt, ogsaa staar paa et højt kulturelt Standpunkt og har et udviklet Forretningsliv. Derimod kan der ikke sluttes saa meget af Antallet paa Postforsendelser pr. Aar, for her maa jo

Landets Størrelse og Indbyggerantal i høj Grad tages med i Betragtning. I denne Henseende kommer U. S. A. absolut først, men det er betydelig interessantere at udregne, hvor mange Breve det bliver til hver Person, hvis man tænkte sig den samlede Korrespondance jævnt fordelt til alle Landets Indbyggere. Ser vi Sagen fra dette Synspunkt, viser det sig besynderligt nok, at Folk i Australien øjensynlig er mere skrivende end andre Steder. Her bliver det nemlig til ikke mindre end 149 Postforsendelser pr. Indbygger om Aaret. For Danmarks Vedkommende er det tilsvarende Tal 68. I Kina overanstrenger man sig ikke med at skrive, for der bliver det kun til ca. 1 Brev pr. Kineser om Aaret. Naa, men det er jo ogsaa besværligt at skrive Kinesisk.

Den største Handelsflaade har stadig England (ca. 22 Mill. Tons). De forenede Stater er en flot Nr. 2 med 16 Mill. Tons. Derefter kommer der et stort Spring til Japan, der har 4 Mill. Tons.

Verdens berømteste Billedhugger. Det var jo den gamle Tid, der frembragte de berømteste Kunstværker, og skal man nævne Verdens berømteste Billedhugger, maa man vel søge ham i Oldtidens gyldne Dage. Laurbærkransen vil da tilfalde enten Fidias, der skabte de to berømtelige Athenestatuer, den ene inde i Parthenon, den anden udenfor og den vidunderlige Zeusstatue i Olympia, som Oldtiden regnede til Verdens syv Underværker, eller maaske Praxiteles, hvis berømte Arbejder: den knidske Afrodite (der er gaaet tabt) og Hermes med Dionysosbarneret (genfundet for et halvt Hundrede Aar siden) har nydt et lignende Ry som Fidias'. Maaske kan dog en Kunstner fra en nyere Tid gøre dem Rangen stridig, nemlig Michelangelo. Hans vældige Værker: Moses, David, de to »Slavestatuer o. s. v. er Udtryk for en saa

gigantisk Aand, en saa mægtig Stræben og Evne, at de i hvert Fald kan staa ved Siden af Oldtidens berømteste Værker.

Den største Klokke i Verden findes i Moskva. Den blev i sin Tid (1735) støbt efter Befaling af Kejserinde Anna, men den kom aldrig til at lyde, for da den var blevet ophængt i et Træstillads, viste det sig, at den var for tung, og den styrtede da ned, idet den i Faldet borede sig 6 Meter ned i Jorden. Den vældige Klokke, der siden blev omdannet til et Kapel, kan i sit Indre rumme 25 Personer. Den er 8 Meter høj og har forneden en Omkreds af 20 Meter. Endnu højere, men ikke saa bred, er en Klokke, der findes ved den ufuldendte Pagode ved Mingun i

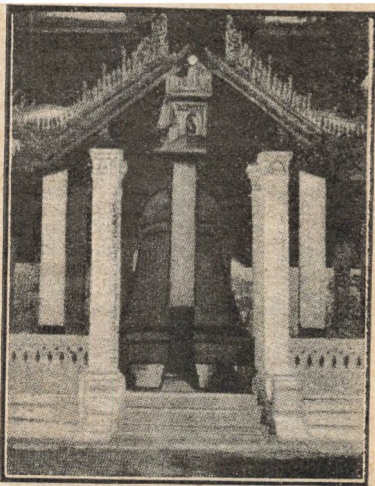

Den store Klokke i Moskva. Den er den største i Verden, men den kom aldrig til at lyde.

Birma. Den er anbragt i et smukt Søjletempel for sig selv, og den er Verdens næststørste Klokke, idet den er ti Meter høj og vejer 80 Tons. Ja, paa en Maade indtager den endda en Førsteplads, idet

den er den største hængende Klokke i Verden. Denne ufuldendte Pagode i Mingun repræsenterer i øvrigt i sig selv et Forsøg paa at skabe det største i Verden, men ganske vist et Forsøg, som mislykkedes. Kongerne i Birma har altid haft Smag for det fantastiske, og her er der gjort et Forsøg paa at rejse en birmansk Udgave

af Babelstaarntet. I Begyndelsen af det nittende Aarhundrede herskede Kong Bodapaya, og han fattede

Tempelklokken i Mingun i Birma, der er den største ophængte Klokke i Verden.

den Plan at rejse den højeste Pagode i Verden. Arbejdet blev paa-begyndt, og i 20 Aar var mange Tusind Birmanere beskæftigede med det. Men lærdigt var det langt fra, da Kong Bodapaya døde, og hans Efterfølgere paa Tronen var ikke i Besiddelse af en tilsvarende Byg-gelyst. I hvert Fald, det vældige Foretagende gik i Staa, og det blev aldrig siden fortsat. I Aaret 1839 indtraf der saa et hæftigt Jord-skælv, der ogsaa gik haardt ud over den ufuldendte Pagode. Ved denne Lejlighed blev der bl. a. ødelagt to kolossale Marmorløver, der havde vakt alles Beundring, som fik dem at se. Hvor store de har været, kan man slutte deraf, at de Marmorkugler, som dannede deres Øjeæbler, var ikke mindre end 4 Meter i Diameter. Endnu ligger denne Ruin af den aldrig

fuldendte Pagode som et Stenbjerg over den jævne Slette. I sig selv er den en af de ejendommeligste Fænomener paa Bygningskunstens Omraade, og ved den findes altsaa tillige Verdens næststørste Klokke. — I Japan, i den meget skønne, gamle Kejserstad Kioto, har man i øvrigt en Klokke, der ikke giver denne meget efter, idet

I Japans gamle Hovedstad Kioto findes denne ejendommelige Klokke, der ogsaa hører til de allerstørste i Verden.

den vejer 74 Tons. Baade den birmanse og den japanske Klokke har den Ejendommelighed, at man ikke ringer med den paa den Maade, som vi er vant til, altsaa ved at sætte den i Svingninger. Det sker derved, at man slaar paa den med en vældig Bjælke, som er op-hængt i vandret Stilling.

Det længste Jærnbaneanet i Verden har de forenede Stater i Amerika, hvilket jo af mange Grunde ikke er saa underligt. For det første er Landet saa stort, for det andet er Samkvemet saa livligt. Resultatet er da ogsaa imponerende nok, idet den samlede Længde af U. S. A.s Skinneveje er ikke mindre end 423,000 Kilometer. I Europa er »Jærnbanens Fædreland« England ikke mere Nr. 1.

Denne Plads indtages nu af Tyskland, der har 58,000 Kilometer Jærnbane. For de øvrige Verdensdeles Vedkommende kan det bemærkes, at Britisk Indien har 60,000 Kilometer og altsaa er Nr. 1 i Asien. Australien har ikke mindre end 40,000 Kilometer og kommer altsaa ret højt op paa Trappetigen. I Afrika er den sydafrikanske Union Nr. 1 med 21,000 Kilometer.

Hvor har man de fleste Automobiles? Det er ikke svært at fastslaa, hvilket Land der er »Duk« paa dette Omraade. Det er, som enhver paa Forhaand vil være klar over, U. S. A. Derimod er det i Virkeligheden ugerligt at sige, hvor mange Biler de har derovre. Der produceres jo ustandselig med vældig Kraft og Fart, og de Tal, der gjaldt i Gaar, er forældede i Dag. Og saadan gar det i øvrigt over hele Verden. Bilerne erobrer Land efter Land. Efter de sidste Opgørelser var der ca. 16 Mill. Automobiles i U. S. A. Det vil sige, at hver syvende Indbygger i Unionen har sin egen Vogn.

Det længste Telegrafnet har U. S. A., idet nemlig Linierne i Unionen udgør i alt 398,000 Kilometer. Hvis man derimod opmaaler selve Telegrafledningerne, altsaa »Traaden«, faar man ikke mindre end 3 Mill. Kilometer ud af det. Tyskland er paa dette Omraade Nr. 2 med 222,000 Kilometer Linie og 920,000 Kilometer Ledning.

Den stærkest trafikerede Havn i Verden er New York. Trafikken angives som Regel ikke ved det Antal Skibe, der er løbet ind i Havnen, men derimod i det Antal Tons, som disse Fartøjer repræsenterer. For New Yorks Vedkommende bliver det til ca. 40 Mill. Tons. Nr. 2 er Liverpool med ca. 30 Mill. Tons.

Verdens mærkeligste Sø er utvivlsomt den, der findes paa den vestindiske Ø Trinidad. Den inde-

Asfaltseen paa Trinidad. Den indeholder udelukkende Asfalt, og den kan med Rette betegnes som Verdens besynderligste Sø.

holder nemlig ikke Vand, men Asfalt. Den mærkelige Sø er omtrent kredsround med en Diameter paa ca. 2 Kilometer. I Midten af Søen viser Asfalten sig som en sort, tyktflydende Masse, men ind efter mod Bredderne bliver den haardere. Den haarde Skorpe naar paa sine Steder ved Bredden en Tykkelse af 30 Centimeter. Den ud-

gør et værdifuldt Materiale og bliver selvfølgelig udnyttet, idet den bliver hugget i Stykker og ført bort. Men de Huller, som saaledes opstaar, fyldes snart igen, og skønt man nu har udnyttet Asfaltseen i adskillige Aar, mærkes der ikke noget Tegn til, at Asfaltmasserne aftager.

STIKORDS-REGISTER.

	Side		Side
Adam	3	Massaua	27
Amundsen	35	Mauretania"	24
Asien	7	Memnonstøtterne	40
Australlandet	27	Michelangelo	43
Beethoven	36	Mingun	44
Berengaria"	8	Mississippi	14
Boston	11	Missouri	14
Brady	3	Monaco	9
Brugden	23	Monte Carlo	9
Byrd	35	Mount Everest	26
Chamberlin	32	Montgolfier	33
Charles	33	Murray	15
Chao-hing	19	New York	18
Cotopaxi	42	Niagara	22
Darling	15	Nilen	14
Drochen, Vilhelm van	4	"Norge"	33
Drochen, Mariana van	4	Ob	14
Ederle, Gertrude	41	Okapien	25
Edison	20	Peary	35
Eiffeltaarnet	20	Pegu	39
Elefanten	19	Peterskirken	22
Ellehammer	31	Praxiteles	43
Fidias	43	Radiotårnet i Nauen	20
Flettner	30	Raffæl	16
Frihedsstatuen	38	Rondelets Høj	23
Fulton, Tom	5	Salt Lake	19
Gade, Mille	41	Scott	35
Giraffen	23	Sidney	18
Grønland	20	Simplon	11
Grønlandshval	18	Sixtinske Madonna	17
Hannibal	28	St. Gotthard	11
Hérkules	28	Stillehavet	13
Husblasstøren	23	Stirling	22
Iguazu	22	Strudsene	24
Ikaros	31	Tokio	18
Irtisch	14	Transsibiriske Bane	10
Kairo	18	Trinidad	46
Kaspiske Hav	30	Tsjerrapundschi	41
Kinesiske Mur	36	Ulm	22
Kioto	45	Vatikanet	9
Kolosseum	15	Vatna Jökul	10
"København"	36	Webb	41
Larkinbygningen	21	Verkojansk	27
Legg, J. W.	26	Vespasian	15
Lindberg	31	Wright	31
Leviathan	8	Viktoria Faldet	22
Livingstone	35	Wilcox	37
London	18	Volga	15
"Majestic"	7, 8	Woolworthbygningen	20
		Zeppelin	33
		Øræfa Jökul	10

